

SEGÉDLET

HASZNOS MONDATOK

2019-2020

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút

www.gyermekvasut.hu | +36 1-397-5393 | sihuu.com/szakmai

Tartalomjegyzék

Továbbképzési- és vizsgaszabályzat kivonata	3
VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK	9
ÖSSZEFOGLALÓ A SZOLGÁLATBA JÁRÁSSAL KAPCSOLATBAN	11
Vizsgakérdések és <i>válaszok (fontosabb változások felsorolása)</i>	12
F2 Szolgálati felszerelés és Veszélyes üzem	13
F2 MIT NEM SZABAD sohasem (balesetmegelőzés)	14
TkBb Távközlő- és biztosító berendezések	17
F1 Jelzések (kézi jelzések stb.)	18
Bb+F1 Alakjelzők és emeltyűhelyzetek (összefüggések)	20
F2 Váltó és vágányútbeállítás	27
F2 A vonatszemélyzet teendői	28
F1+F2 A menesztés	29
F2 A rendelkező feladatai	31
F2 Engedélykérés-adás, indulási időközlés, visszajelentés	32
Ker. Kereskedelmi alapismeretek	33
Helyis. Jellemző adatok; építési szakaszok	35
Helyis. Nevezetességek és a város megközelítése állomásainkról	37
F2 Menetrendábra	38
HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN	40
Ker. A GYERMEKVASÚT MENETDÍJAI és a menetjegyek SZÍNKÓDJAI	48

Egyenruhád méretei:

Zakó	
Nadrág (szoknya)	()
Sapka	
Kabát (téli/eső)	/
Póló	
Szoknya	

Az idei vizsgaidőszak utolsó napja a pajtások részére:

a szolgálat során reggel: **2020. március 13.** (péntek)

utolsó pótvizsga lehetőség szolgálaton kívül: **március 14.** (szombat)

Javítóvizsga lehetőségek:

február 8-tól március 8-ig szombaton és vasárnap 9.30-tól

Fontosabb telefonszámok:

Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 397 – 5393

EGYEZTETÉS VIZSGAÜGYEKBE: Füstös István, képzési vezető:

+ 36 20 331 – 4011 vagy + 36 30 332 – 0971

Kedves ifivezetők és gyermekvasutas pajtások!

Ez a kis füzet tartalmazza:

- a 2019/2020. tanévre érvényes továbbképzési- és vizsgaszabályzatot;
- a vizsgán előforduló kérdéseket és a helyes válaszokat;
- a gyermekvasutas viselkedéskultúra alapjait (nem vizsgaanyag);
- a szolgálatba járással kapcsolatos tudnivalókat (nem vizsgaanyag);
- hasznos mondatokat idegen nyelveken (nem vizsgaanyag).

Általános tájékoztató

az időszakos (évenként tartott) továbbképzés rendszeréről és a vizsgáról

Az időszakos továbbképzés és vizsga **célja**, hogy ti, gyermekvasutasok, a tanfolyamon megtanult elméleti ismereteket felelevenítsétek, szinten tartsátok és bővítsétek, valamint elsajátítsátok a rendelkező beosztás alapvető szabályait, továbbá megismerjétek az időközben bekövetkezett változásokat is. Fontos, hogy a szolgálatok ellátása során ne csak a gyakorlatban tudjátok, hogy mit és hogyan kell csinálni, hanem tisztában legyetek az elméleti alapokkal is, tehát, hogy mit **miért** kell tenni, illetve mi a teendő egyes rendkívüli esetekben. Az elméleti alapok ismerete és folyamatos felhasználása az eredményes szolgálatellátás feltétele.

A Segédletben és a vizsgán is csak a legfontosabb, alapvető ismeretek szerepelnek, amelyek:

- a vasúti szolgálat **alapjait** képezik (amire sok további szabály is épül), vagy
- **önálló** végrehajtását kiemelten fontosnak tartjuk, továbbá
- az általános „**vasúti kultúra**” alapjaiból van még néhány kérdés.

Ezek ismerete nélkül a gyermekvasutas szolgálat jól és *megbízhatóan* nem látható el. **Ez nem azt jelenti, hogy csak a füzetben szereplő ismereteket kell tudni, de ha valaki ezeket jól és biztosan tudja, az olyan alaptudással rendelkezik, amelyre ráépíthető a többi ismeret.**

Ezt a Segédletet csak a következő ilyen kiadvány kiadásáig használjátok, az időszerű változásokat mindig a legfrissebben (minden decemberben) kiadott kis füzet tartalmazza.

A korábbi tanévekben kiadott Segédleteket már ne használjátok!

Az elméleti ismeretek szinten tartása, emelése és a vizsgára való eredményes felkészülés érdekében minden évben a téli (kisforgalmú) szolgálatokban, reggelenként **gyakorló feladatlapot** tölthettek ki. Ez még nem vizsga, de a feladatlapok és a kitöltés körülményei is hasonlítanak a vizsgán várható rendszerhez. A gyakorló feladatlapokat szolgálat közben a felnőtt dolgozók veletek közösen átbeszéljük, és annak alapján pótolhatod hiányosságaidat. A feladatlapot mindenki magának javítja, bízunk benne, hogy közben tanul is.

A gyakorló feladatlapok megírása tehát még nem vizsga. Ezzel csak **segíteni szeretnénk nektek**, hogy magatok is lemérhessétek a saját tudásotokat és a vizsga rendjét is megismerhessétek – kockázat nélkül. A felnőtt dolgozók és az ifivezetők pedig ebből láthatják felkészültségeteket, és azt, hogy mely kérdésekben lehet szükségetek további segítségre.

A **gyakorlásokat követően** február-március hónapban írásbeli vizsgán adtok számot tudásotokról. Ez a vizsga már egyszerűbb lesz, mint a tanfolyam végén tett vizsga, hiszen csak az alapvető ismereteket kérjük számon, amiket már több hónapon (éven) át gyakorolhattatok a szolgálatokban.

A te vizsgaeredményed és a Szakmai versenyen elért eredmény is beleszámít a csoportok közötti Szakmai versenybe. Tehát az egyéni sikeren túl csoportodnak is előnyt szerezhetsz, ha jól szerepelsz a vizsgán és a versenyen.

A szakmai vizsgán szereshető szakmai arány-pontok (minden vizsgázó oszloponként egy pontszámot szereshet, és ezek összeadhatók)		febr. 6-ig	2020. február 7 – március 14-ig	
		(azt követően csak a méltányolható esetekben)		
		„Kiválóan megfelelt” eredmény	„Megfelelt” eredmény	
IFIVEZETŐ (első kíséretre)		20	nem lehetséges	
PAJTÁS (PIK nem!)	Ifiképzős pajtás első kíséretre	20	nem lehetséges	
	A többi pajtás első kíséretre	nem lehetséges	15	6
	2. kíséretre		8	3
	3. kíséretre		4	0

Kérünk benneteket, hogy **tisztességesen** készüljete fel a vizsgára. A szabályokat a következő oldalakon találjátok meg. A megfelelő segítséget a felnőtt dolgozók és az ifivezetők szívesen megadják, forduljatok hozzájuk bizalommal!

Füstös István, képzési vezető

Szabályzat

a vasúti szakmai felkészítő oktatás, valamint
az éves vizsga és a Szakmai verseny elődöntő megtartásáról
a **2019 / 2020.** tanévben

A szakmai vizsgára felkészítő továbbképzés rendszere

1. A rendelkező ismeretek alapképzése a szolgálatok előtt

Az Éves Naptárban kijelölt időszakban reggel a pajtások a rendelkező szolgálattal kapcsolatos elméleti tudnivalókat ismerhették meg. A prezentációk és a videók letölthetőek a <http://sihuhu.com/szakmai> weboldalról. Az idősebbek szimulációs gyakorlaton is részt vehettek.

2.1. Gyakorló feladatlapok megírása reggel, az Otthonban

A feladatlap írásának célja:

- ☉ a pajtások ismerjék meg a vizsga rendjét és a feladatlapok stílusát;
- ☉ a pajtások lemérhessék a saját felkészültségüket;
- ☉ az állomásfőnökök, a nevelőtanárok és az ifivezetők is megismerhessék a pajtások felkészültségét;
- ☉ segítség az állomási továbbképzéshez (melyik kérdéseket kell átbeszélni);
- ☉ a továbbképzés dokumentálása.

A gyakorló feladatlap íratásának **nem célja a vizsgáztatás**, sem a számonkérés; csupán hasznos segítség a pajtások felkészítéséhez, a szolgálatokban zajló továbbképzési tevékenységhez.

Ha a pajtás a kitöltés során nem tudott válaszolni valamelyik kérdésre, **törekednie kell arra, hogy a szolgálat végére tudja a választ.**

A gyakorló feladatlapokat reggel az Otthonban íratjuk meg, azért, hogy a szolgálatban minél több idő maradjon a tényleges továbbképzésre, valamint a pajtások előre megismerhessék a vizsga körülményeit is.

A szolgálatra jelentkező pajtások (és az ifivezetők) 2019. december 17-től 2020. február 6-ig, minden reggel 7:50-től 8:40-ig (az Éves Naptárban megadott jelű) gyakorló feladatlapot töltenek ki, zöld vagy piros tollal (tollakat biztosítunk). A reggeli teendőket (átöltözés, reggeli) úgy kell időzíteni, hogy a pajtások a fenti időszakra készen álljanak. A gyakorló feladatlap megíratását az ifivezetők bonyolítják le a nevelő ellenőrzése mellett. A kitöltés során a vizsgakörülményeket biztosítják.

A kitöltött feladatlapokat az **ifivezetők** összegyűjtik, majd a szolgálat felvitelekor pajtásonként a megfelelő szolgálati helyen (a vonat-személyzetekét Hűvösvölgyben) az állomásfőnököknek átadják. A vonatszemélyzetek feladatlapjának javításáért Hűvösvölgy állomás-főnöke felel (ő is írja alá).

2.2. A kitöltött gyakorló feladatlapok kijavítása az állomásokon

A feladatlapokat a gyermekvasutasok a szolgálatban visszakapják és közösen kiértékelik. A hibás és hiányos válaszokat pontosítják, kijavítják. Az idősebb pajtások, **különösen az Ifivezető Képzésen részt vevők** is segítsenek kisebb társaiknak a felnőtt vasutas munkavállaló iránymutatása szerint! **A megbeszélés során vagy azt követően minden pajtás a saját feladatlapját saját kezűleg, kék színnel kijavítja, kiegészíti, és a hiányos ismereteket pótolja (megtanulja).** A szakmai fejlődés elősegítése érdekében nem elegendő a feladatlapokra a Segédletben szereplő válaszok csupán szó szerinti átmásolása – fontos a megértés és a megtanulás is. A feladatlapokon a kérdésekre adott válaszokat éppen ezért csak maga a pajtás írhatja be, más pajtás és a felnőtt dolgozó nem végezheti a javítást – úgy a cél nem érhető el.

A feladatlapok és a hozzájuk tartozó betétlapok oktatási segédanyagok, tehát a feltett kérdéseken kívül más témák megbeszéléséhez is segítséget adnak. Az állomásokon lévő tankönyvek és a kifüggesztett tájékoztató táblák is használhatóak a továbbképzéshez.

2.3. A gyakorló feladatlapok ellenőrzése és gyűjtése

A szolgálat végén az **ifivezetők** a feladatlapokat összegyűjtik és a nevelővel együtt ellenőrzik a lapok javítását (az ellenőrzés tényét a nevelő aláírásával igazolja). Hiányos javítás esetén annak okáról megkérdezik a pajtást, és az elmondottakat jegyzőkönyvben rögzítik.

A pajtás a saját gyakorló feladatlapját hazaviheti, hogy annak segítségével készülhessen a vizsgára. (Ha a feladatlapról jegyzőkönyv készült, csak a másolat vihető haza.)

Ne feledd! Ha kérdésed vagy gondod van a továbbképzéssel, illetve a vizsgával kapcsolatban, kérj segítséget bátran!

Fordulhatsz közvetlenül a képzési vezetőhöz is:

a fustos.istvan@mav.hu, illetve a fusti328@gmail.com e-mail címen vagy

a **+36 20-331-4011 / +36 30-332-0971** telefonszámon, ill. személyesen (te vagy Szüleid).

Az egyedi eseteket egyedi módon kezeljük és minden lehetséges segítséget megadunk az eredményes vizsgázáshoz. (Közös érdekünk, hogy jól tudd a szabályokat!)

Éves szakmai vizsga

A vizsgákat a képzési vezető szervezi és általában a nevelő bonyolítja le. A képzési vezető a vizsgákat, a javítást és az értékelést ellenőrizheti, módosíthatja, illetve a vizsgaszabályzattól eltéréseket esetenként engedélyezhet, méltányosságot gyakorolhat.

1.1. Vizsgaidőpontok a GYERMEKVASUTASOK részére:

2020. február 7-től március 13-ig naponta (hétfő kivételével) **7:50-8:40-ig ÉS ebben az időszakban szombaton és vasárnap 9:30-kor is.**

Utolsó javítóvizsga lehetőség: március 14-én 9:30, 10:30 és 15:00.

*A rendszert úgy állítottuk össze, hogy a vizsgázás lehetőségét minden pajtás részére két alkalommal a kijelölt szolgálatos napokon biztosítjuk. **A vizsgára szabadidőt áldozni, ezért külön feljönni nem szükséges.** Továbbá több héten keresztül minden reggel (SZOMBATON ÉS VASÁRNAP IS) van lehetőség vizsgázásra a szolgálattól függetlenül is – ha valaki a szolgálatból hiányzik, vagy akkor még nem volt felkészülve.*

Egyéni igényeket is megértünk és megoldunk, megbeszélés alapján, ha azt IDEJÉBEN (március 14. előtt) jelzik az oktatási vezetőknek.

A pajtásoknak nem kell előre jelentkezniük a vizsgaidőpontokra.

1.2. Vizsgaidőpontok az ifivezetők, az IFIKÉPZÉSEN RÉSZT VEVŐ pajtások (IK, PIK) részére:

▶ **január 18. (vasárnap)** 15:30 (Gyv. Otthon)

▶ **január 22. (szerda)** 17:30 (Gyv. Otthon)

▶ **január 28. (kedd)** 17:30 (Gyv. Otthon)

▶ **január 31. (péntek)** 17:30 (BGOK)

▶ **február 1. (szombat)** 15:30 (Gyv. Otthon)

▶ **február 5. (szerda)** 17:30 (Gyv. Otthon)

▶ Más időpontokat a Szakbizottság javaslatára az oktatási vezető kijelölhet.

Az 1.2. pontban felsoroltaknak (IFI, IK, PIK) a vizsgákra legkésőbb előző nap 18:30-ig jelentkezniük kell a nevelőnél telefonon vagy személyesen. A jelentkezést dokumentáljuk és azonnal visszaigazoljuk. Visszaigazolt jelentkezés hiányában semmilyen módon nem tehető vizsga!

2. Részvétel a vizsgán, a vizsgalap megírása

A gyermekvasutasok (kivéve a tárgyévben a tanfolyamon végzettek) és az ifivezetők a fenti időpontokban a vasúti ismeretek alapjaiból éves vizsgát kötelesek tenni, írásban, feladatlap kitöltésével. A vizsgalapokon 15-25 feladat szerepel, megoldási idő 45 perc.

**A vizsgára a Gyermekvasutas Ellenőrzőt és
a gyermekvasúti Igazolványt is el kell hozni!**

A vizsgát csak az ellenőrző leadása után értékeljük.

Vizsgát csoporttól és szolgálattól függetlenül lehet tenni a fenti időpontokban. Minden vizsgaalkalmon legfeljebb 40 fő vehet részt. A szolgálatra jelentkezés nem teszi kötelezővé a vizsgán való részvételt. Hétvégi napokon lehetőséget adunk a szolgálaton kívüli vizsgázásra is (lásd 1.1. pont) 9.30-tól. A szolgálaton kívül vizsgázók igazolást nem kaphatnak. A vizsgahelyiségben a vizsgázók, a vizsgát ellenőrző személyek és az 1.1. pont szerinti vizsgákon a szolgálathoz tartozó (a tárgyévi vizsgán már eredményesen szerepelt) ifivezetők (termenként legfeljebb 2-2 fő) felügyelés céljából tartózkodhatnak. A vizsgahelyiségekbe Segédletet, más szakmai témájú anyagot (tankönyv, stb.) **bevinni tilos!**

3. A vizsga javítása és értékelése

A vizsgát a kijelölt személy javítja és értékeli. A javítást előre elkészített megoldókulcs alapján végezzük, ahol a különböző feladatokban szereplő részválaszok százaléértéke előre rögzített.

A **„megfelelt”** minősítés feltétele a vizsgalapon szereplő összes kérdés (a rendelkező szolgálat kérdéseinek kivételével ⇨tehát az „R” betűvel jelölt kérdések kivételével) legalább **80 %-os** megoldása. (Az **5. és 6. osztályos** gyermekvasutasoknál legalább **70 %-os** megoldások szükségesek.)

A kérdéseket külön-külön értékeljük.

A kérdéseket az alapvető ismeretekből válogattuk össze, tehát az egyik témakörben való ismerethiányt egy másikban való jobb tájékozottság nem helyettesíthet. Az értékelést végző egy kérdés elrontását a javítás során figyelmen kívül hagyhatja – mérlegelve az összes körülményt (sorrendben: a téma és a hiba súlyát, a vizsgázó életkorát, a többi kérdésre adott választ, illetve az „R” betűs kérdésekre a válaszadási hajlandóságot stb).

„Kiválóan megfelelt” minősítés eléréséhez a vizsgalapon szereplő összes kérdés esetében tökéletes (illetve legfeljebb **három** kérdés esetében nem tökéletes, de legalább 80%-os válasz) szükséges.

• „Kiválóan megfelelt” minősítés szükséges:

- nagyobb forgalom esetén a rendelkező, illetve további felelősségteljesebb állomási beosztásokhoz;
- kiegészítő szolgálat ellátásához;
- az Ifivezető Képzésen a következő tanévben részt venni szándékozóknak.

„Kiválóan megfelelt” eredményt várunk el a rendszeresen szolgálatba járó 7. és 8. osztályos gyermekvasutasoktól!

•• Első kísérletre kell „Kiválóan megfelelt” minősítést elérniük:

- az ifivezetőknek,
- az Ifivezető Képzésen már részt vevő pártásoknak,
- a Szakmai verseny középdöntőjén indulni kívánó pártásoknak.

A szolgálatban lévő pajtások vizsgájának eredményét 18:30-kor hirdetjük ki. A vizsgaeredményeket a Gyermekvasutas Ellenőrzőbe is bejegyezzük. A pajtások a vizsga eredményes letételét az ellenőrjökkel igazolják.

(A vizsgalapról másolat, fénykép nem készíthető, de a javítást a pajtás és a szülő megtekintheti.) A szolgálatból 18.30 előtt távozó pajtások vizsgaeredményének beírásáért felelősséget nem vállalunk. A szolgálaton kívül vizsgázó pajtások vizsgaeredményéről a nevelőnél lehet érdeklődni a vizsgát követő harmadik üzemnap 18 órától.

A vizsga egyben a Szakmai verseny elődöntője is.

A pajtások a tanfolyami vizsgájuk évében éves vizsgát nem tesznek, a Szakmai versenyen abban az évben még nem vesznek részt. A tanfolyami vizsgájukat a vezénylés során „megfelelt” (illetve ha a vizsgaátlagja 4,5-nél jobb, akkor „kiválóan megfelelt”) eredménnyel vesszük figyelembe.

4. Lehetőség a vizsgaeredmény javítására

A pajtások javítási szándékkal az 1. pontban felsorolt időpontokban, két alkalommal újabb vizsgát tehetnek. Az új vizsga megkezdésével azonban az ebben a vizsgaidőszakban szerzett korábbi eredmény elvész (de az előző évi sikeres vizsga március 31-ig érvényes). Ha a pajtás a 3 vizsgaalkalmat kihasználta, de eredményes vizsgát nem tett, kérésére az oktatási vezető további vizsgalehetőséget biztosít (mértányolható esetben).

5. Vizsgázás 2020. március 14. (ifivezetők, IK, PIK esetében február 6.) után

Akik az 1.1., illetve 1.2. pontban részletezett időpontokban vizsgát **mértányolható okból** nem tesznek, és **a részükre kijelölt utolsó vizsganap előtt** a képzési vezetőtől írásban, illetve az oktatas@gyermekvasut.hu címen későbbi **vizsgaidőpontot kérnek**, a részükre külön egyénileg kijelölt vizsgaalkalmon vizsgázhatnak. (Az igazolt akadályoztatásnak a kijelölt időszak legalább felében fenn kell állnia.)

6. Vizsgázás 2020. március 14. (ifivezetők, IK, PIK esetében február 6.) után előzetes kérés vagy megfelelő indok hiányában

Ilyen esetben a kérelmet a kivételes mértányolást érdemlő eseteket kivéve a képzési vezető a Gyermekvasút vezetőjéhez továbbítja, engedélyt kérve a szigorított vizsga letételéhez (50%-kal több kérdés 60 perc kitöltési idővel, azonos javítási feltételekkel).

7. Az előző naptári évben szerzett vizsgák érvényessége

Minden vizsga (csak) a következő év **március 31-ig** érvényes.

8. Az eredményes vizsga hiányának következményei

Az a gyermekvasutas, aki 2020. évben eredményes írásbeli vizsgát nem tesz, **2020. március 31. után** szolgálatba nem osztható be (illetve április 1-jétől a vizsga megszerzéséig csak otthonügyeletesi teendőket láthat el, de azt is csak legfeljebb április 30-ig), a táborozáson nem vehet részt.

Ha az Ifivezető Képzésen részt vevő pajtás az 1.2. pontban kijelölt alkalmakon első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, a képzést nem folytathatja.

Az az ifivezető, aki az 1.2. pontban kijelölt alkalmakon első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, ifivezetői tevékenységet február 6. után nem láthat el. A további lehetőségeket a Gyermekvasút vezetője határozza meg.

Fentiekre az 5. pont szerint előterjesztett kérésnek halasztó hatálya van, szükség esetén a képzési vezető a korábbi évben szerzett vizsga érvényességét (legfeljebb május 31-ig) meghosszabbíthatja.

9. Javítási lehetőség év közben

A vizsgaidőszakon kívül, esetenként a pajtásoknak lehetőséget adunk a „megfelelt” minősítés „kiválóan megfelelt”-re javításához, a vizsgákra érvényes feltételekkel. Az igényeket a nevelőtanárok gyűjtik, megfelelő létszám esetén részükre évközi vizsgát tartunk.

A 2020/2021. tanévben induló Ifivezető Képzésre jelentkezés miatt javítóvizsgát 2020. június 12-ig lehet tenni a későbbiekben meghirdetett alkalmakon.

Szakmai verseny középdöntő

A középdöntőbe jut, az a (nem PIK) pajtás, aki:

1. a vizsgaidőszak utolsó napjáig vizsgát tesz és első kísérlete alkalmával „kiválóan megfelelt” minősítést ér el;
2. a szolgálatokban megfelelő szakmai munkát nyújt és megfelelő magatartást tanúsít (A Szakmai verseny évében kitiltás alatt nem állt, és 100% alatti, illetve /5 alatti értékelése maximum 2 alkalommal van).

A középdöntő tervezett időpontja: 2020. április 15. (szerda) 15:30

Húvösvölgy, 2019. december

Gerzsényi Gyula, a Gyermekvasút vezetője

Ne feledd! Ha kérdésed vagy gondod van a továbbképzéssel, illetve a vizsgával kapcsolatban, kérj segítséget bátran!

Fordulhatsz közvetlenül a képzési vezetőhöz is:

a fustos.istvan@mav.hu, illetve a fusti328@gmail.com e-mail címen vagy

a **+36 20-331-4011 / +36 30-332-0971** telefonszámon, ill. személyesen (te vagy Szüleid).

Az egyedi eseteket egyedi módon kezeljük és minden lehetséges segítséget megadunk az eredményes vizsgázáshoz. (Közös érdekünk, hogy jól tudd a szabályokat!)

VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK

(Nem vizsgaanyag, de mindenkinek illik tudni.)

A Gyermekvasútra érkező látogatók többsége nemcsak az utazás miatt veszi igénybe szolgáltatásunkat, hanem kíváncsian figyeli a gyermekvasutasok felelősségteljes szolgálatellátását is. Ezért fontos, hogy Ti, gyermekvasutasok ennek megfelelő magatartást tanúsítsatok a szolgálataitok során és a hétköznapi életben egyaránt.

*Az utasok a vendégeink, akiket igyekszünk úgy kiszolgálni (szabályosan), hogy örömmel és pozitív élményekkel távozzanak a Gyermekvasútról, térjenek vissza máskor is hozzánk és ajánlják másoknak is kisvasutunkat. **A szolgáltatói magatartás lényege: a jóhiszemű utasnak mindig igaza van!** A felnőtt dolgozók, az ifivezetők és a gyermekvasutas társaid a kollégáid is egyben, akikkel együtt, közösen működtetheted „a világ legnagyobb játékvasútját” – **egyedül nem lehet vasutazni, ez egy közösségi tevékenység!***

1. KÖSZÖNÉS

a) Személyes találkozás esetén

- Épületbe belépve mindig az érkezőnek kell előre köszönnie.
- Mindig a pajtás köszön előre az utasoknak, felnőtt dolgozóknak, ifivezetőknek.
- Köszönni hangosan, érthetően, a napszaknak megfelelően kell, pl. „*Jó reggelt kívánok!*”, vagy „*Jó napot kívánok!*” stb.

b) Tisztelgés

Az egyenruhát viselők az egymás (és az utasok) iránti kölcsönös tiszteletüket tisztelgéssel fejezik ki. Tisztelgésnél mindig sapkát kell viselni.

c) Telefonon

A nyilvános és a vasútüzemi hálózat telefonjaiban a beszélgetés megkezdésekor köszönés után a szolgálati hely nevét is be kell mondani.

A csörgő telefonokat fel kell venni – az állomásfőnök távollétében a városi, a különböző üzemi és a szolgálati mobiltelefonokat is!

2. MEGSZÓLÍTÁS

a) A mindennapi életben az alábbi megszólításokat használjuk:

► nők esetén: *asszonyom, hölgyem* / ► férfiak esetén: *uram*

A megszólítást szükség esetén kiegészíthetjük az „elnézést” / „kérem” / „legyen szíves” szófordulatokkal, hogy a figyelmet magunkra irányítsuk.

b) A Gyermekvasúton a pajtások hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> pajtás*” (pl. rendelkező pajtás, jegyvizsgáló pajtás).

c) A Gyermekvasúton a felnőtt dolgozók hivatalos megszólítása: „*<szolgálati beosztás> <úr/nő>*” (pl. állomásfőnök nő, vonatvezető úr, nevelőtanár úr)

d) A felnőtteknek kijáró tisztelet egyik kifejezőeszköze a magázás. A tegeződést csak az idősebb (tehát a felnőtt) ajánlhatja fel.

3. SZOLGÁLATRA JELENTKEZÉS A SZOLGÁLATI HELYEN

A szolgálat megkezdésekor az állomásfőnök (vagy a felnőtt vonatkísérő) utasítására a rendelkező (vonatszemélyzeteknél a zárfékező) sorakoztatja a pajtásokat. A pajtások a sorban a rendelkezőtől (/zárfékezőtől) **balra** állnak. Először a rendelkező, utána a naplózó, a váltókezelő, pénztáros stb. jelentkeznek szolgálatra (vonatszemélyzeteknél a zárfékező, jegyvizsgáló, értékcikkárus, tanuló a sorrend).

A jelentkezés szövege: **„Állomásfőnök <úr/nő> (/Vonatvezető <úr/nő>)! <név> <szolgálati beosztás> szolgálatra jelentkezem.”**

A rendelkező (/zárfékező) a jelentkezéséhez hozzáteszi, hogy: **„... és egyben jelentem, hogy még ... társam a szolgálatátvételre / szolgálatátadásra felsorakozott!”**

A szolgálat befejezésekor a szolgálatátadás szövege: **„Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> a szolgálatot átadom / befejeztem.”**

+ A szövegekben a bemutatkozásnál nem szerepel sem az „én” szó, sem a „(tisztelettel) jelentem” szófordulat!

4. EGYENRUHAVISELET

Az egyenruha megkülönböztet az utasoktól és a gyermekvasutasok közösségéhez való tartozást jelképezi, ezért szolgálatban az egyenruhához méltóan kell viselkedni (egyenruhában az összes vasutast képviseljük). Az egyenruha akkor szép, ha egységesen viselitek, kiegészítők (karkötő, napszemüveg, fülhallgató, ékszer stb.) nélkül. Egyenruhában nem szabad rágó-gumit rágni, a kezeket zsebre tenni. *(Ezzel kapcsolatban lásd még a 2. kérdést!)*

5. VISELKEDÉS AZ UTASOKKAL SZEMBEN

A szolgálatokat végezzétek a kiadott szabályok szerint, az utasokkal legyetek mindig **udvariasak, előzékenyek és segítőkészek!** A felmerülő problémákat **udvariasan**, de **határozottan** oldjátok meg, szükség esetén kérjétek segítséget a felnőtt dolgozóktól! Javasoljuk az alábbi példák használatát:

„Kérem, <felszólítás>, mert <indok> ! Köszönöm.”

(pl. „Kérem, álljanak beljebb, mert tolatást végzünk! Köszönöm.” vagy „Kérem, aprópénzzel fizessen, mert nem tudok visszaadni! Köszönöm.”)

6. INTERNET

Az interneten is be kell tartani a kulturált viselkedés szabályait, különösen a nyílt közösségi oldalakon (pl. facebook stb.), hiszen ezeket rengeteg ember láthatja, olvashatja – olyan is, aki nem ismer téged, és a bejegyzéseid alapján alkot képet rólad vagy éppen az egész Gyermekvasútról. A világhálón a Gyermekvasúttal kapcsolatban tett megjegyzéseid olyanok legyenek, amiket nyugodt szívvel mondanál mások szemébe is!

Névtelenségbe burkolózva vagy álnéven negatív megjegyzéseket tenni pedig nagyfokú nevetlenségre utal, ilyet kultúremler nem tehet – még akkor sem, ha ilyenre számos rossz példát tapasztalhatunk a világhálón.

7. PROBLÉMÁK MEGBESZÉLÉSE

Problémáidat igyekezz azzal megbeszélni, akivel a problémád van! Az esetek többségében a gond így orvosolható a legkönnyebben. **Az emberek közötti ellentétek nagyon sok esetben csupán egyszerű félreértések, amelyek őszinte beszélgetéssel hamar megszüntethetőek.** Ha a problémád számodra megoldhatatlannak tűnik, bátran kérj segítséget, pl. „közvetítést” egy ifivezetőtől vagy felnőtt dolgozótól, akiben megbízol!

ÖSSZEFOGLALÓ A SZOLGÁLATBA JÁRÁSSAL KAPCSOLATBAN

(Nem vizsgaanyag, de mindenkinek kötelező tudni.)

A gyermekvasutasok az ellenőrzőben félévente előre megadott napokon jöhetnek szolgálatba saját csoportjukkal.

Szolgálatba reggel 7 órakor kell jelentkezni a Gyermekvasutas Otthonban. A nevelő a leadott ellenőrzők alapján készíti el a vezénylest, figyelembe véve azokat az igényeket, melyeket vele ilyenkor közölnek (pl. egészségügyi okok, korábbi hazamenetel). Akik az ellenőrzőjüket később adják le, azok részére nem biztosítjuk a vezénylest a kellő változatosságot. Ha a gyermekvasutas 7:15 után érkezik, arról a nevelőt tájékoztatni kell, aki eldönti, így is beosztja-e szolgálatba. A szolgálat vége előtti (19 óra előtti) távozás a szülő írásos engedélyével vagy jelenlétében lehetséges. **Üzemi okokból a kért korábbi távozás időpontját a nevelő módosíthatja!**

A vonali szolgálat befejezése után, az Otthonba való leérkezéskor az ellenőrzőt haladéktalanul le kell adni a nevelőnek. **Az Otthonból való korábbi távozáskor a nevelőnél le kell jelentkezni, aki az ellenőrzőt ekkor adja vissza. A nevelő tudta nélkül való távozás a szolgálatból való eltiltást vonhatja maga után!**

Az iskolai félévi értesítőt február 28-ig, az év végi bizonyítványt legkésőbb szeptember 30-ig be kell mutatni a nevelőnek. Ezek után az időpontok után addig nem osztható be szolgálatra a gyermekvasutas, amíg nem igazolja tanulmányi eredményét.

A félévben a szolgálatokban kapott magatartás értékelések (perjegy) esetén a harmadik „/5”-nél rosszabb teljesítmény 30 nap eltiltást von maga után, mely a szolgálatokra és a programokra is vonatkozik. (Az első félévben szerzett értékelések február 15-ig, a második féléviek június 15-ig számítanak.)

A vasútüzemi igények alapján bizonyos napokra **kisegítő szolgálatot** hirdetünk, melyre csak Kiválóan megfelelt vizsgával lehet jelentkezni a nevelőnél, általában leghamarabb a dátumot megelőző 21. naptól. Ha a kisegítő szolgálatba a gyermekvasutas mégsem tud jönni, azt előzetesen a nevelőnél le kell mondani, hogy lehetőséget adhassunk másoknak. Ha a kisegítő szolgálatot nem mondta le és nem jelent meg, hiányzását írásban köteles igazolni. Ismétlődés esetén a kisegítő szolgálatba való jelentkezési lehetőségét felfüggesztjük.

Teli ételszállító edényeket egyenruhás gyermekvasutas nem vihet, mert a kiömlő étel leforrázhatja és összekoszolhatja az egyenruháját.

Vizsgakérdések és *válaszok*

A következő oldalakon a vizsgán előforduló kérdések és ***dőlt betűvel*** az *azokra adandó helyes válaszok* találhatóak.

Azokat a szabályokat gyűjtöttük ide (ún. „*Alapvető ismeretek*”), amelyek:

- ▶ *a vasúti szolgálat alapjait képezik, amire sok további szabály is épül;*
- ▶ *önálló végrehajtását kiemelten fontosnak tartjuk;*
- ▶ *továbbá az általános „vasúti kultúra” alapjaiból van pár kérdés.*

Az *alapvető ismeretek* biztos tudása szükséges a többi, szintén fontos szabály megfelelő elsajátításához és megértéséhez.

A felnőtt dolgozók és az ifivezetők bíznak (bízniuk kell) abban, hogy az alapvető ismereteket minden pajtás biztosan tudja, mert ezeket felhasználva, ezekre „*ráépítve*” tudják a bonyolultabb folyamatokat elmagyarázni.

+ Az apró állóbetűs szövegek a „+” jellel magyarázatok vagy kiegészítések. Ezeket jó, ha tudod, de nem tartoznak a vizsga anyagához.

A jel azt jelenti, hogy a témához a sihuhu.com/szakmai weboldalon a megértést segítő videó található.

Az ifivezetőktől, az Ifivezető Képzésen részt vevő pajtásoktól és a Szakmai versenyen induló pajtásoktól elvárható, hogy a magyarázatokat és kiegészítéseket, illetve tankönyvek anyagát is ismerjék.

Esetenként előfordulhat, hogy a gyakorló feladatlapokon és a vizsgalapokon a kérdések más módon (de egyértelműen) vannak feltéve, illetve egyes kérdéseknek csak egy részére kérdezzük rá.

A Segédletben szereplő minden anyag a Gyermekvasúttal és a gyermekvasutasok szolgálatával kapcsolatos, ezt minden esetben külön nem írjuk ki!

+ A legfontosabb változások (pontosítások) a tavaly kiadott Segédlethez képest:

- A 11. oldalon a szolgálatellátás rendjével kapcsolatos tudnivalók változtak. Ezeket a vizsgán nem kérdezzük, de pontos ismeretük minden gyermekvasutasnak szükségesek.
- 3.A és 3.B kérdésben több válaszban is változott a megfogalmazás.
- A 38. kérdésben új kiegészítés szerepel: az ajtókat bezárni nem szabad.

**1. Melyik az idei vizsgaidőszak utolsó kijelölt vizsganapja? március 14.
Mi a nevelőtanári iroda telefonszáma? (+36 1) 397 - 5393**

2. Milyen felszerelésekkel kell szolgálatra jelentkezni?

- ▶ **Gyermekvasutas Ellenőrző;**
+ (Elvesztését azonnal jelezd telefonon vagy személyesen a nevelőnek, ne várd meg a következő szolgálatot, hogy a pótlására **a következő szolgálat előtt** lehetőséget adhassunk! Az összes szükséges bejegyzést és aláírást tartalmazó ellenőrző hiányában nem állíthatunk szolgálatba.)
 - ▶ **Segédlet;**
 - ▷ **síp;**
 - ▷ **karóra; +** (a mobiltelefont ki kell kapcsolni, annak órája nem használható)
 - ▷ **2 db kéken író golyóstoll; +** (ehhez tolltartóra nincs szükség)
 - ▶ **lányoknak fehér térdzokni, hidegebb időben harisnya (átlátszó vagy fehér), ÉS a nadrághoz sötét zokni;**
+ (mindig kell hozni a nadrághoz és a szoknyához illő ruhadarabokat is)
 - ▶ **fiúknak sötét zokni; +** (bokazokni, titokzokni nem megfelelő)
 - ▶ **fehér ing;**
 - ▶ **fekete zárt cipő,**
hideg idő esetén magasszárú cipő vagy csizma.
- + iratok
- + szolgálati kellékek
- + ruházat

+ A cipő az egyenruha része, ezért meg kell felelnie az egészségvédelmi és az esztétikai szempontoknak. Egészségvédelmi szempontból nem megfelelő az olyan cipő, amely nem védi megfelelően a lábat a vasút területén (pl. a zúzottkövön) gyaloglás közben (pl.: szandál, fapapucs, szövetanyagú cipő), a bármelyik oldalán nyitott cipő (pl. nyitott szandál), illetve a botlásveszélyes cipő (pl. tűsarkú, magassarkú vagy „holdjáró” cipő). Hideg (kb. 10°C alatt), illetve havas időjárás esetén a félcipő egészségvédelmi okokból nem megfelelő. Ilyenkor magasszárú cipő vagy csizma szükséges. Az esztétikai követelményeknek nem felel meg a feketétől eltérő színű, feltűnő csíkot, emblémát, stb. tartalmazó lábbeli, illetve a Gyermekvasút szellemiségével nem összeegyeztethető stílusú (fémmel kivert bakancs) vagy ilyen ábrákat (pl. halálfej) tartalmazó lábbelik, ha az embléma, csík vagy ábra látható (láthatóvá válhat); sportcipő, vagy más olyan cipő, ami az egyenruhával nem harmonizál. A fentieknek nem megfelelő lábbeliben (különösen az egészségvédelmi szempontoknak nem megfelelő lábbeliben) a pajtás elsősorban otthonügyeletes teendőket láthat el, esetleg hangosbemondó vagy pénztáros lehet. (Sorozatos ismétlődés esetén a gyermekvasutat csak otthonügyeletesnek osztjuk bel!) Ha bizonytalan vagy, **kérd a nevelő segítségét!** Vitás esetben a **felölt** vasutas dolgozó dönt.

3. A) Miért „veszélyes üzem” a vasút? (ÚJ!)

- **Általában szokatlan** (nem megszokott) **veszélyeket rejt;**
- **Egy kis hiba** (figyelmetlenség, félreértés) **súlyos következménnyel járhat.**

3. B) MIT NEM SZABAD sohasem (a balesetek megelőzése érdekében)

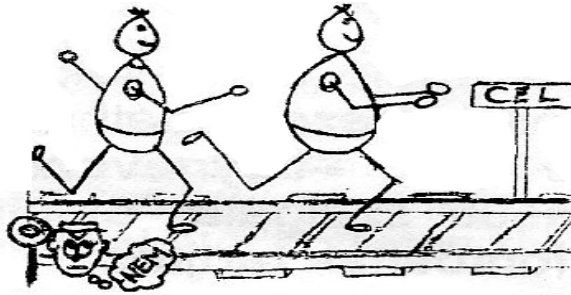
+ Ezeket szolgálaton kívül sem, és bármilyen más vasúti területen sem szabad!

(A rajzokat 2006-ban készítette Csóti Henriett gyermekvasutas pajtás ifiképzősként.)

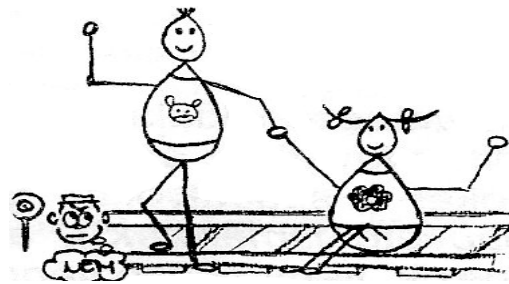
A. a vágányok között (a vasút területén) közlekedve;

B. a járművek közelében és;

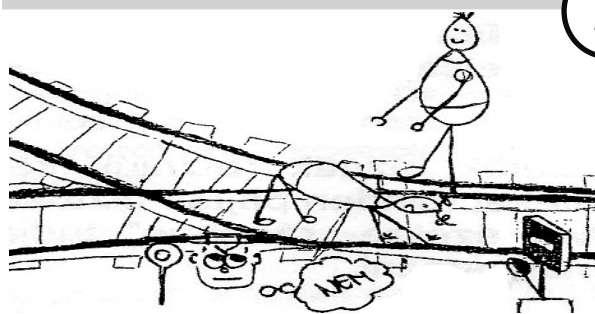
C. a járműveken tartózkodva;

☒ *Futni*

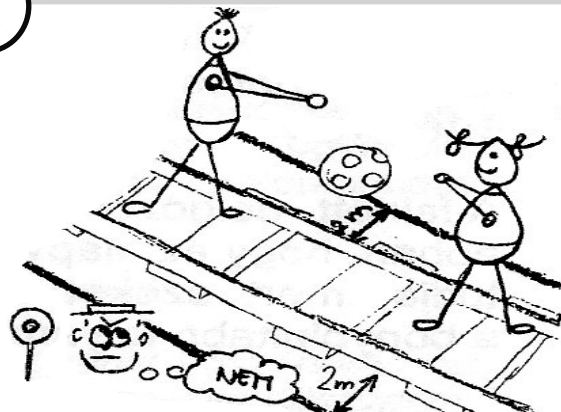

☒ *Sínre* ● *lépni*
● *ülni*

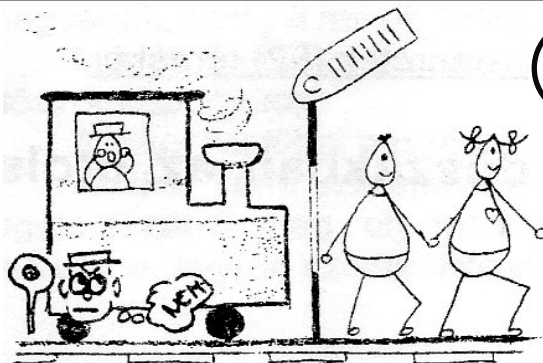

☒ *Váltóknál és keresztezéseknél a sínek közé*

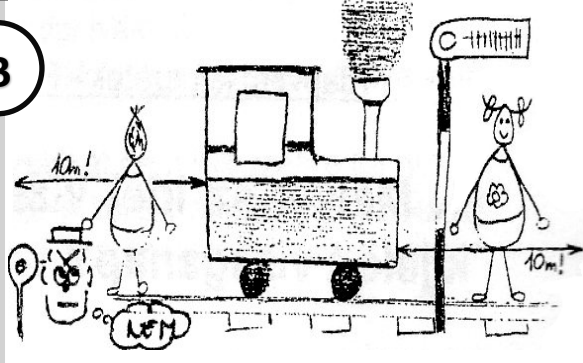
● *lépni* ● *nyúlni*

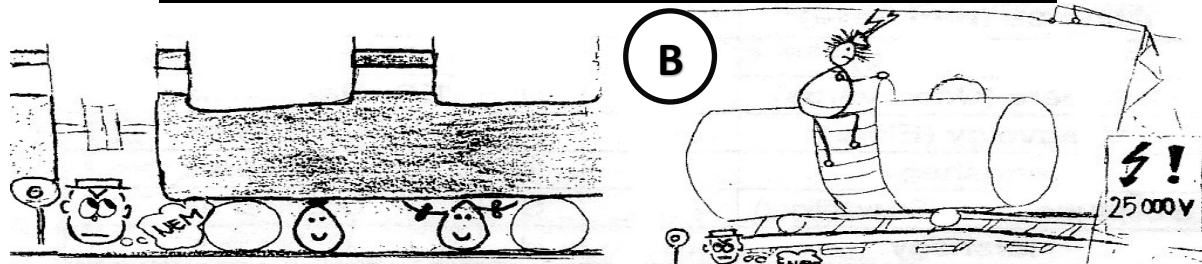
☒ *Ürszelvényben indok nélkül tartózkodni (2 m)*

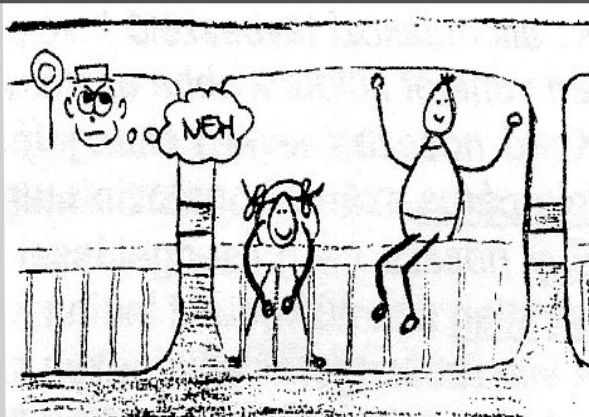
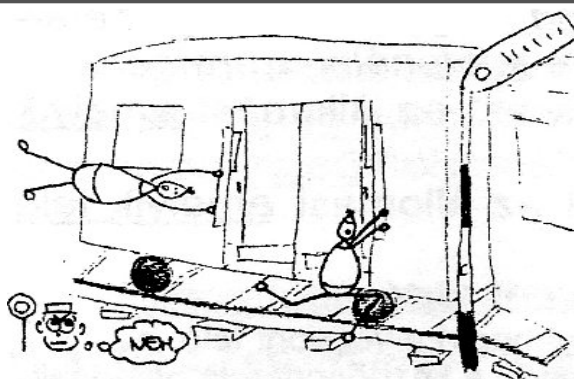
☒ *Mozgó jármű előtt átmenni*

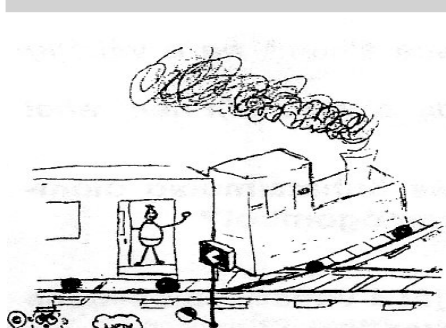
☒ *Álló jármű közelében 14 átmenni (10 m)*

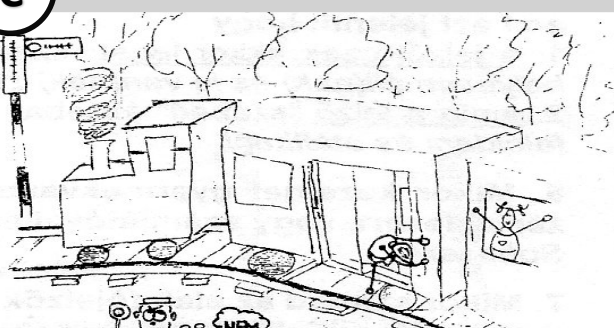
- ⊗ Jármű ● alá mászni, ● alatta átbújni
● tetejére felmászni

- ⊗ Mozgó járműre fel-, ⊗ ● Járműből kihajolni,
vagy arról leszállni ● kilátókocsi korlátjára ülni

C

- ⊗ ● Mozgó jármű ajtaját kinyitni,
● és a nyílt pályán leszállni

+ Nyílt pályán még álló járműről sem szabad leszállni.

3. C) Tilos továbbá gyalogosan:

Vasúti pályán ▶ tartózkodni ▶ közlekedni ▶ átmenni (a kijelölt helyeken kívül)

Vasúti ▶ hidra felmenni ▶ alagútba bemenni ▶ alagútbejárat fölött tartózkodni

▶ jelzőkre, oszlopokra felmászni ▶ felsővezetékes oszlophoz hozzáérni

+ A fentiek a gyermekvasutasokra érvényesek (szolgáltatokon kívül is).

A felnőtt vasutasokra más, esetenként enyhébb előírások érvényesek.

4. Pajtasok (a kötelező felszerelésen kívül) miket vihetnek a szolgálatba?

A tárgyakat elsősorban (ha lehet) az egyenruha zsebeiben kell felvinni.

- ▶ **zsebszámológép;**
- ▶ **(papír)zsebkendő;**
- ▶ **max. 2000 Ft zsebpénz;**
- ▶ **mobiltelefon és fényképezőgép KIKAPCSOLVA;** + (zsebben – így jegyezd meg)
+ Ezeket bekapcsolni csak feladatmentes időben, a vonatkísérők esetében a fordulódőben, az állomásfőnök esetenként adott engedélyével szabad, de akkor is tilos velük játszani, zenét vagy képet lejátszani.
- **iskolai tanítási napon egy tankönyv, füzet (vagy szakkönyv, szaklap);**
- **némi innivaló, esetleg étkezés kiegészítő (egy gyümölcs, csoki, stb.);**
- **hideg időben az egyenruhával harmonizáló kesztyű, sál, mellény;**
+ Tisztelgő kézről a kesztyűt le kell venni. Az egyenruhához illő mellények, pulóverek is kizárólag akkor viselhetők, ha a Gyermekvasút által kiadott ruhadarabok nem melegítenek eléggé – ezek önállóan nem hordhatók.
- **egyéb, egészségügyi vagy más okokból különösen indokolt eszközök.**
+ **Tilos felvinni szolgálatba** (ha útközben nem indokolt, akkor hozni is) olyan dolgokat, melyek nem szükségesek a szolgálatban, és szigorúan tilos, ami zavarhatja a szolgálat ellátását. **Értelemszerűen a fenti felsorolásban nem szereplő tárgyak nem vihetők fel a szolgálatba.** Ennek megfelelően **tilos felvinni például** (a teljesség igénye nélkül): hang- vagy képlejátszó, játék, **számítógép, telefon-/teleptöltő**, szerszám, szűrő-, vágó-, tűzgyújtó eszközök, ékszer, napszemüveg, **tolltartó**, gitár, zsebnaptár, emlékkönyv, mappák, hátizsák, táska, szatyor (kivéve indokoltan egy kis övtáska). Vita esetén a felnőtt vasutas dolgozó dönt – ők a szolgálatot zavaró eszközöket a szolgálat idejére elkobozhatják!
+ A vasút csak a nevelőnek leadott értékekért vállal felelősséget.

5. Mikor kell felpróbálni a ruhatárból kiadott egyenruha részeit?

A ruhatárból kapott egyenruha minden darabját reggel, közvetlenül az átvétel után (a tanév ideje alatt még reggeli előtt) fel kell próbálni.

- + A koszos, szakadt, hiányos, méretben nem megfelelő ruhákat minél előbb cseréltetni kell.

6. Töltsd ki a táblázatot!

állomás neve	régi neve	betűjel	hívójel	bizt.ber. típusa
<i>Széchenyihegy</i>	 	A	●—	Siemens-blokkos
<i>Csillebérc</i>	Úttörőváros	U	●●—	VES elektrodinamikus
<i>Virágvölgy</i>	Előre	L	●—●●	Váltózárás
<i>Jánoshegy</i>	 	I	●●	Váltózárás
<i>Szépjuhászné</i>	Ságváriliget	S	●●●	Dominó 55
<i>Hárshegy</i>	 	H	●●●●	Reteszes
<i>Húvösvölgy</i>	 	O	— — —	Dominó 70

kezdő-pont

vég-pont

Páros sz. vonatok
haladási iránya (- -)

Páratlan sz. vonatok
haladási iránya (-)

7. Az állomásközi távbeszélőn milyen hívójeleket használunk?

Az állomásközi távbeszélő hívójele attól függ, hogy páros vagy páratlan vonatot küldünk abba az irányba, amerre telefonálni szeretnénk.

Kettő hosszú (- -) csengetéssel hívjuk azt az állomást, amelyik felé páros számú vonatot indítunk. + (végpont felé)

Egy hosszú (-) csengetéssel hívjuk azt az állomást, amelyik felé páratlan számú vonatot indítunk. + (kezdőpont felé)

A visszacsengetés ugyanezen szabály szerint történik.

8. A biztosítóberendezések legfontosabb feladata, hogy

a jelzők és a váltók között szerkezeti függést hozzanak létre, ami azt jelenti, hogy

1. a jelzőt csak akkor lehet „szabad” állásba állítani, ha a váltó(k) helyesen áll(nak) és le van(nak) zárva;
2. amíg a jelző „szabad” állásban van, addig a váltó(ka)t nem lehet feloldani és átállítani.

9. Mikor kezelhet gyermekvasutas pajtás önhatalmúlag ólomzárral lezárható vagy számlálóval ellátott nyomógombot?

Sohasem, mert balesetet okozhat vele.

Ez alól egyetlen kivétel van: szükség esetén a „Jelző Megállj” nyomógombot kezelheti.

✚ A vészfék ólomzárral lezárt, de nem „nyomógomb”, ezért azt gyermekvasutas pajtás is kezelheti önállóan – kezelnie is kell a meghúzására előírt esetekben.

10. Mikor szabad az alak főjelzők emeltyűjét visszaállítani és a váltókat feloldani a vonat közlekedése (behaladása/kihaladása) után?

Csak akkor, ha a vonat utolsó járműve is lehaladt az utolsó érintett váltóról.

+ Fontos, hogy a váltók a menet teljes leközlekedése alatt lezárva legyenek.

11. A váltózárculcsok jelölése

Kör alakú kulcstábla az egyenes irányba lezárt váltó kulcsán van.

Négyszögletes kulcstábla a itérő irányba lezárt váltó kulcsán van.

12. Milyen színűek az emeltyűk?

- A **főjelzők** és az **előjelzők** emeltyűje **vörös** színű.
- A **tolatásjelző** emeltyűje kék színű.
- A **reteszemeltyű** **sárga** színű.
- A **váltóállító** emeltyű **fekete** színű.

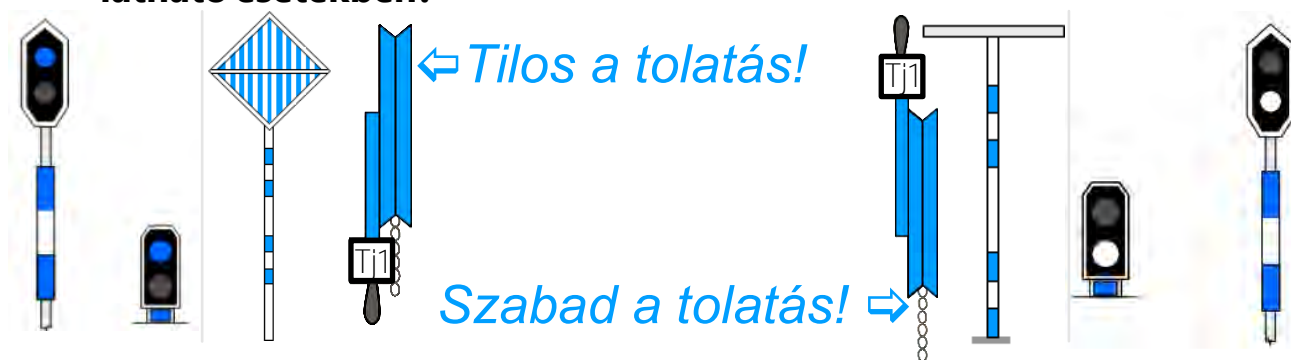
Milyen helyzetben áll a váltóállító emeltyű a különböző irányokban?

- Az emeltyű **alsó** (↓) helyzetében a váltó **egyenes** irányba áll.
- Az emeltyű **felső** (↑) helyzetében a váltó **kitérő** irányba áll.

Biztosítóberendezések és jelzési ismeretek (F1) témakör

13. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

14. Milyen helyzetben van az alak tolatásjelző emeltyűje a rajzon látható esetekben?

- + Az alak tolatásjelzők árbocán a kék sávok fehér sávval meg vannak szakítva. Ez arra utal, hogy az alak tolatásjelző „nem biztosított”, a váltókkal tehát nincs szerkezeti függésben, a főjelzőkkel azonban a nem biztosított tolatásjelző is szerkezeti függésben van. A fény tolatásjelzők viszont biztosítottak.

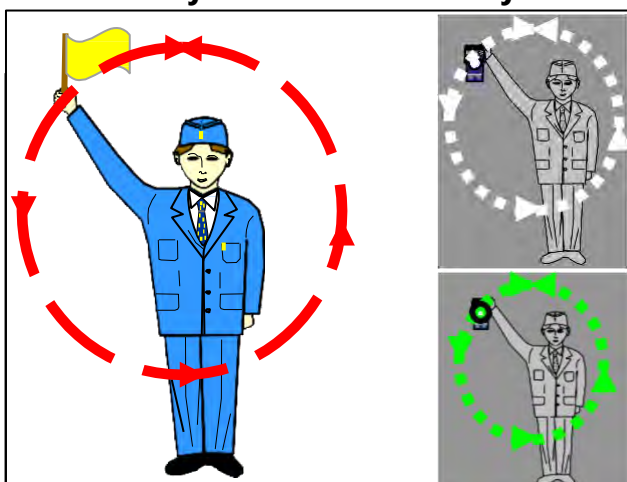
Alapvető ismeretek - Jelzési ismeretek (F1) témakör

15. Mi a jelzések rendeltetése (jelzés parancs elve) és mit kell tudni a jelzések továbbításáról?

A jelzés parancs. A jelzés (meghatározott információ tartalommal) parancsot ad a szolgálatot teljesítőknek (pajtásoknak és felnőtt dolgozóknak) valamilyen szolgálati ténykedés azonnali végrehajtására. A jelzések gyors és megbízható kapcsolatot teremtenek a szolgálatot teljesítők között.

A mások által adott kézi jelzéseket ► vonatközlekedés ► és tolatás közben is folyamatosan • figyelni kell és egymás jelzését jól láthatóan • továbbítani kell a mozdony személyzet (vonatszemélyzet) felé.

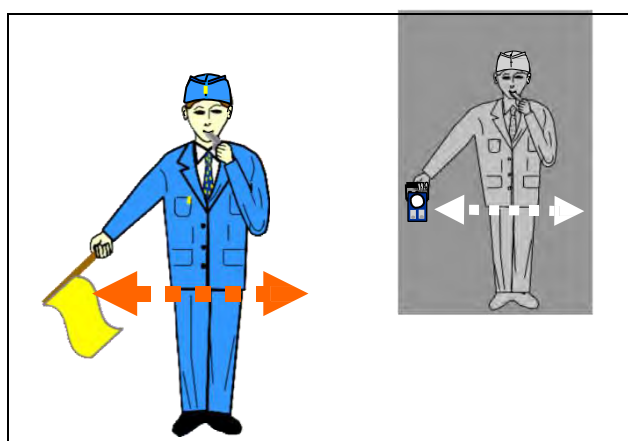
16. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá nevüket és a kiegészítő hangjelzést!

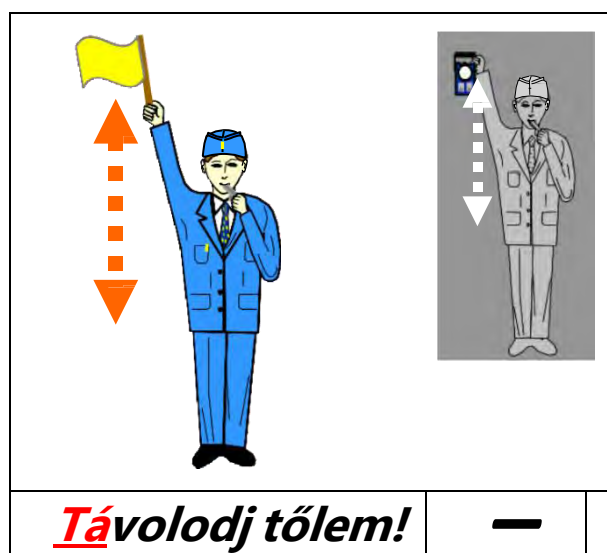
Megállj!

Lassan!

Közeledj felém!

Távolodj tőlem!

17. Hogyan adjuk a fenti kérdésben szereplő jelzéseket sötétben? (eltérések)

Sötétben ezeket a jelzéseket fehér fényt adó lámpával adjuk.

A Megállj-jelzést azonban bármilyen színű fényt adó lámpával adhatjuk.

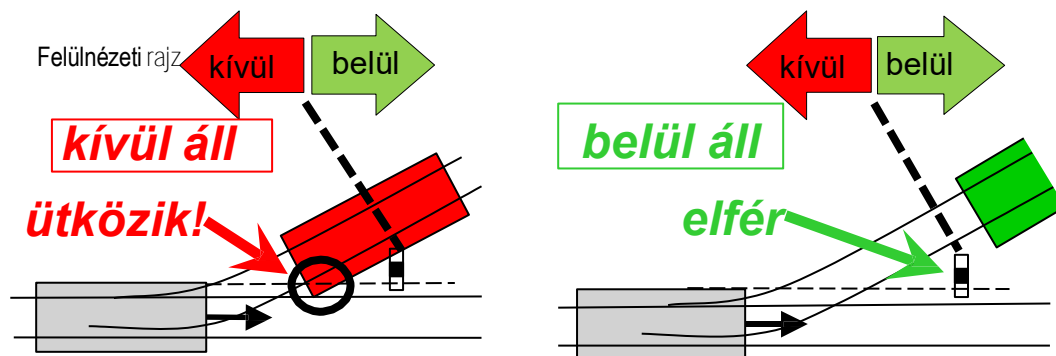
A Lassan-jelzésnél a lámpát vízszintesen kinyújtott karral tartjuk.

18. Mit jelez a Biztonsági határjelző és hogyan néz ki?

A Biztonsági határjelző két összefutó vágány között azt a helyet jelöli meg, amelyen belül az egyik vágányon álló járművek nem veszélyeztetik a másik vágányon haladó járműveket.

A Biztonsági határjelző fehér fekete fehérre mázolt gerenda (sindarab).

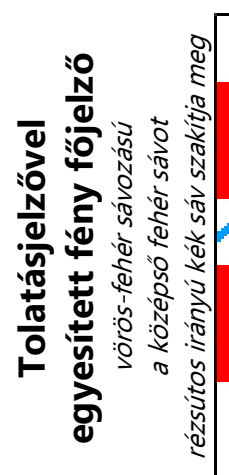

19. A távolbalátás korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **időjárás**i okok (pl. köd, sűrű eső, hózapor stb.) miatt nem láthatók biztosan **legalább 200 méterről**. Ilyenkor nappal is a sötétben használt jelzéseket alkalmazzuk.

A szabadlátás akkor korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **terepviszonyok** (pl. erdő, hegy, épület stb.) miatt nem láthatók **folyamatosan a szükséges távolságból**.

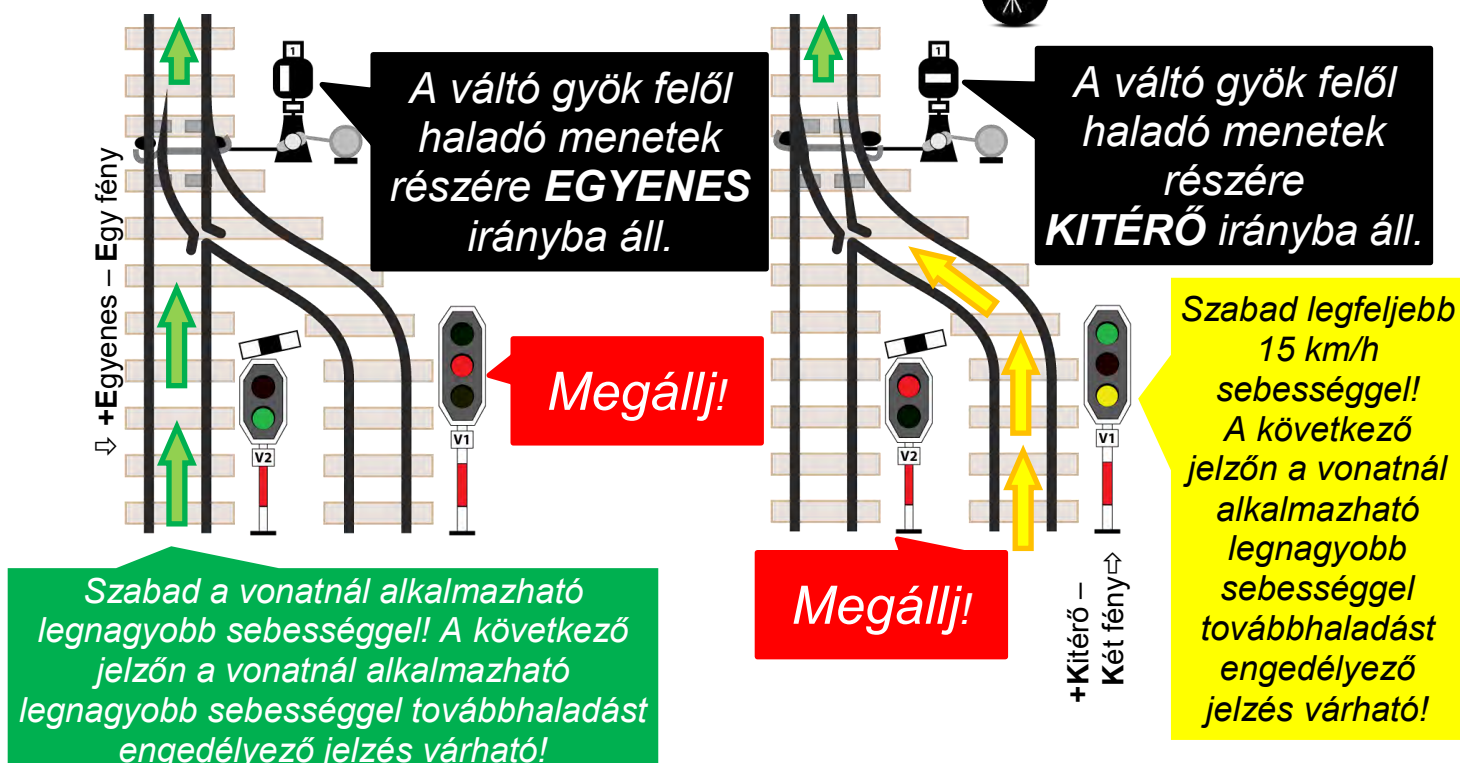
20. Milyen jelzőre utalnak az alábbi árbocszínezések?

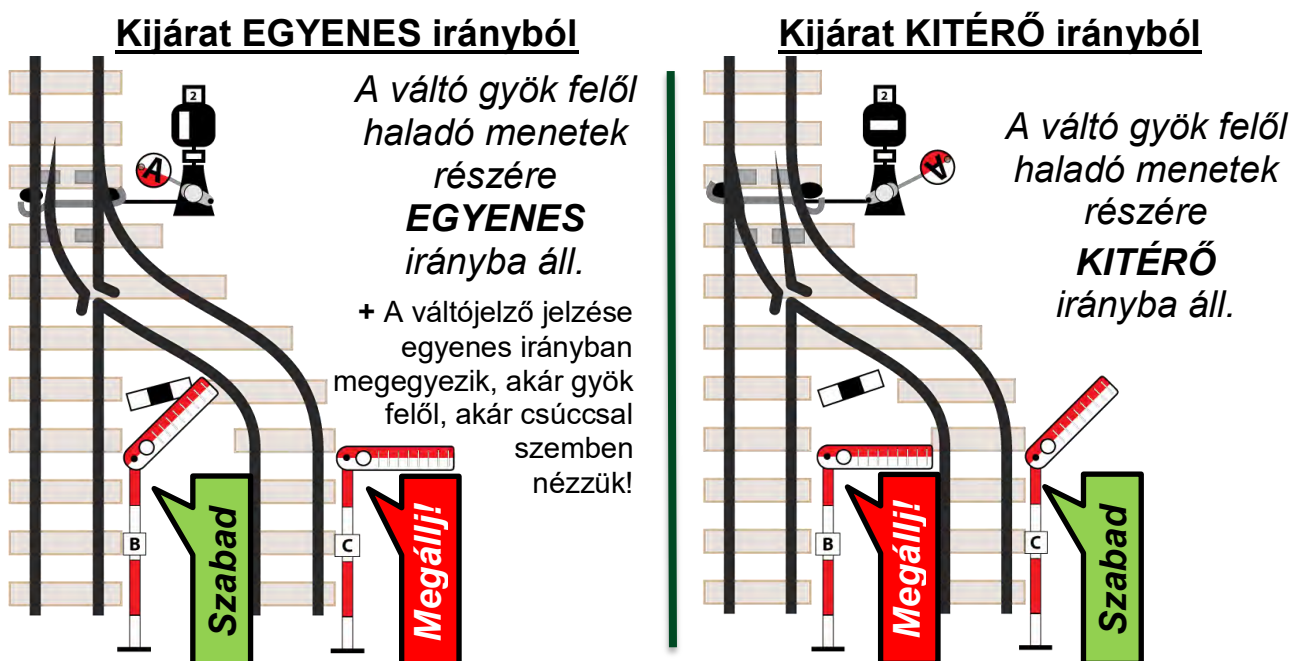
Alapvető ismeretek

Biztosítóberendezési és Jelzési (F1) ismeretek témakör

21. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

22. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

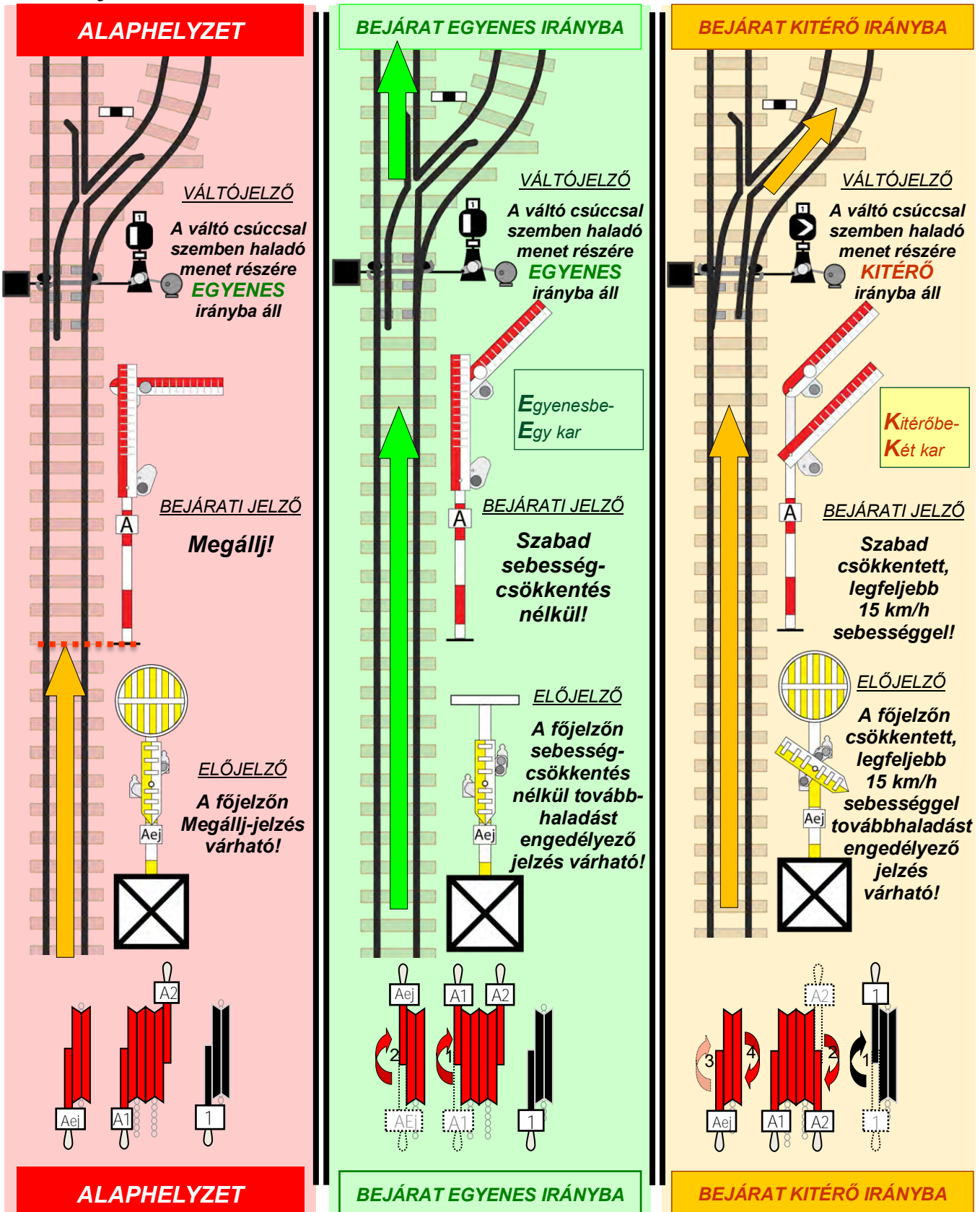

23. A kijárat jelzők utalnak-e a váltók állására és a kihaladás sebességére? Az alak kijárat jelzők nem jelzik a továbbhaladás sebességét, (nem utalnak a kijárat váltók állására), hanem csak engedélyezik vagy megtiltják a kihaladást.

Alapvető ismeretek

Biztosítóberendezési és Jelzési (F1) ismeretek témakör

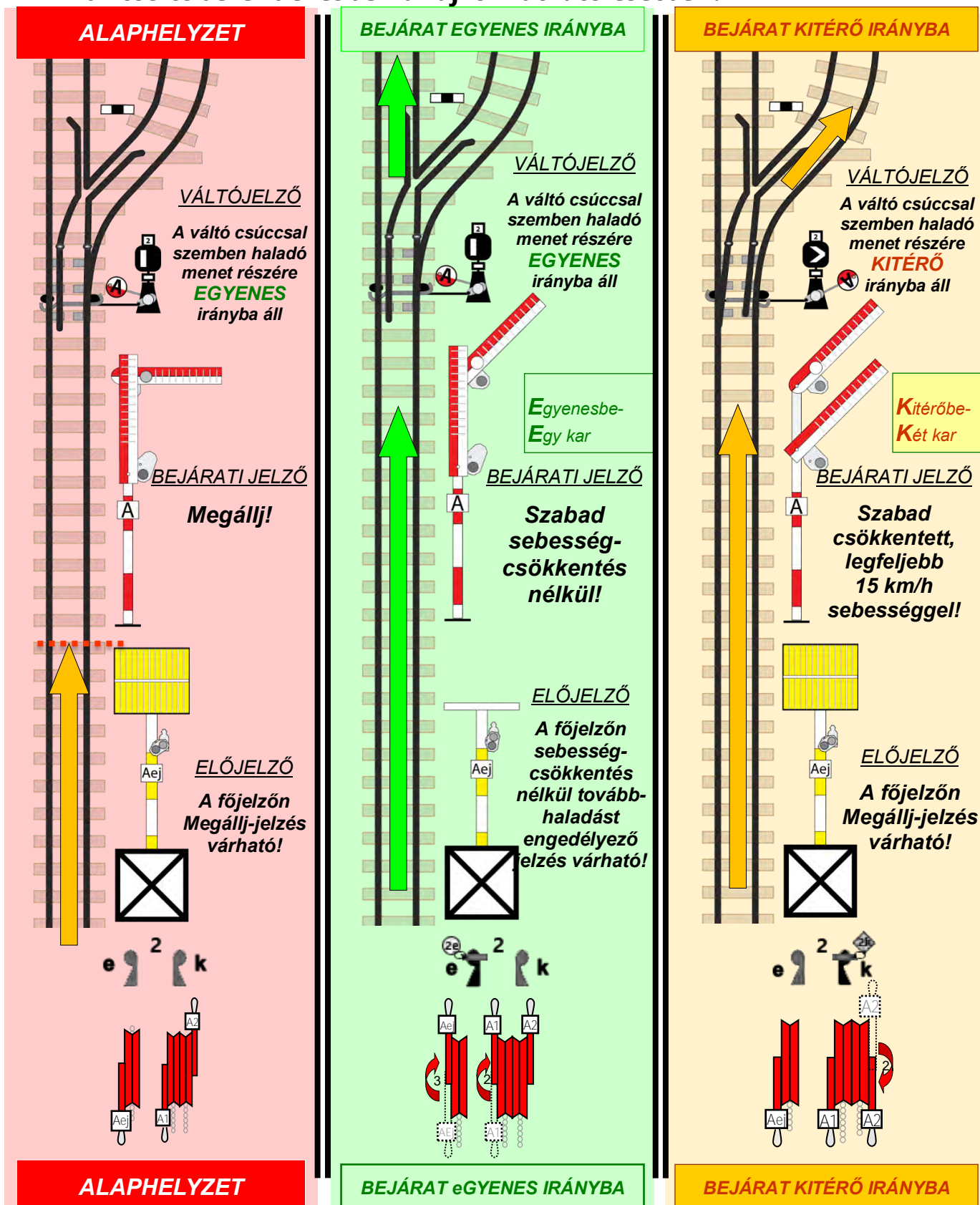
24. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
 25. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző és a váltó állítóemeltyűi a rajzon látható situációban?

Alapvető ismeretek

Biztosítóberendezési és Jelzési ism (F.1.) témakör

26. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
27. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző és a kétfogalmú előjelző emeltyűi; melyik váltózárculcs van benne elfordítva a biztosítóberendezésben a rajzon látható esetben?

Vontatási telp
1951.

A Gyermekvasút környékének turistatérképe

~ 1 km
(a térkép a széleken csak részben mutat arányos és szögletes)

Jelmagyarázat

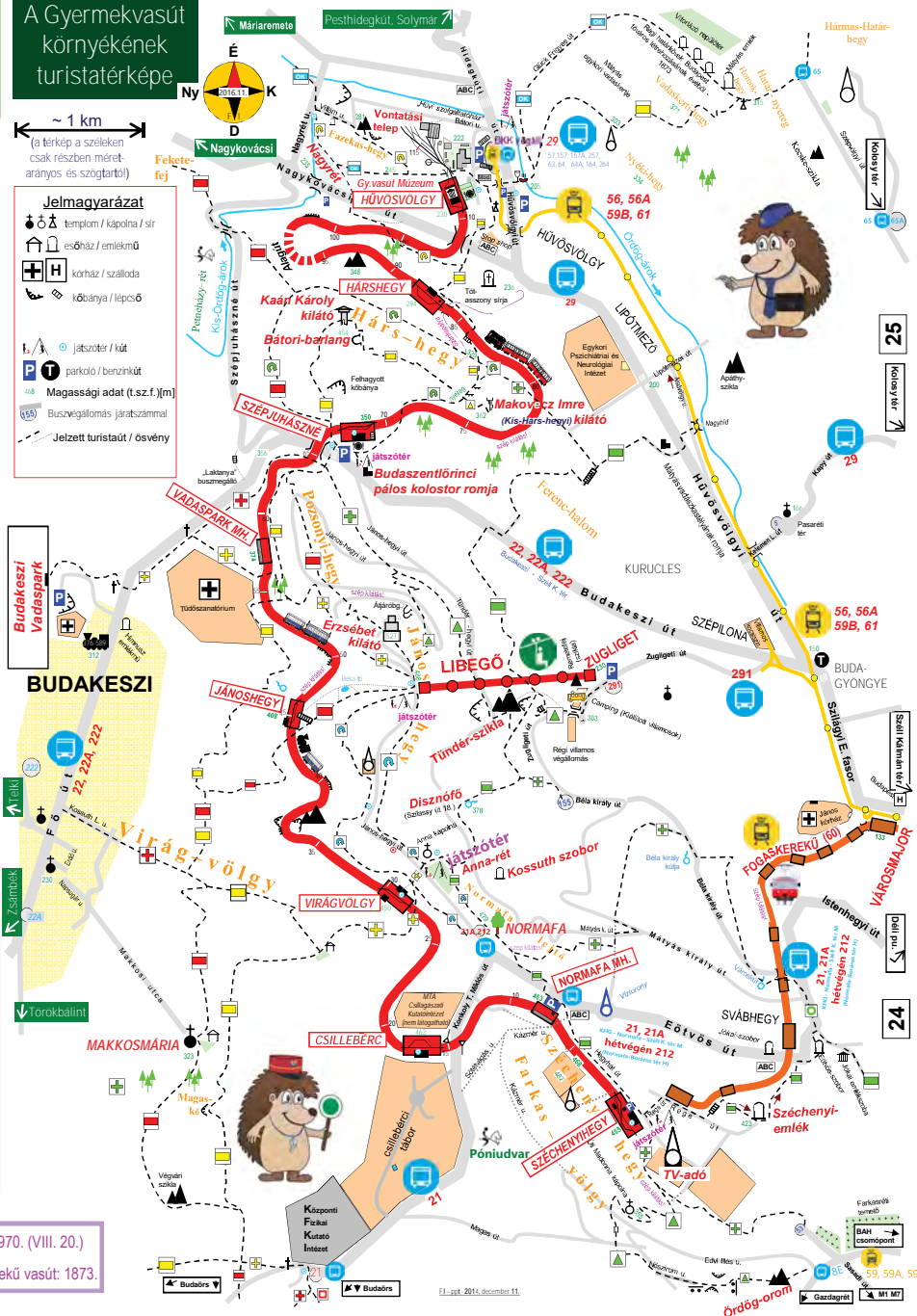
- templom / kápolna / sír
- esőház / emlékmű
- kórház / szálloda
- kőbánya / lépcső

- játszóter / kút
- parkoló / benzinkút
- Magassági adat (t.szf.) [m]
- Buszvégállomás járatszámmal
- Jelzett turistautó / ösvény

III. szakasz: Szépjúdasz né - Hűvösvölgy
1950. augusztus 20.

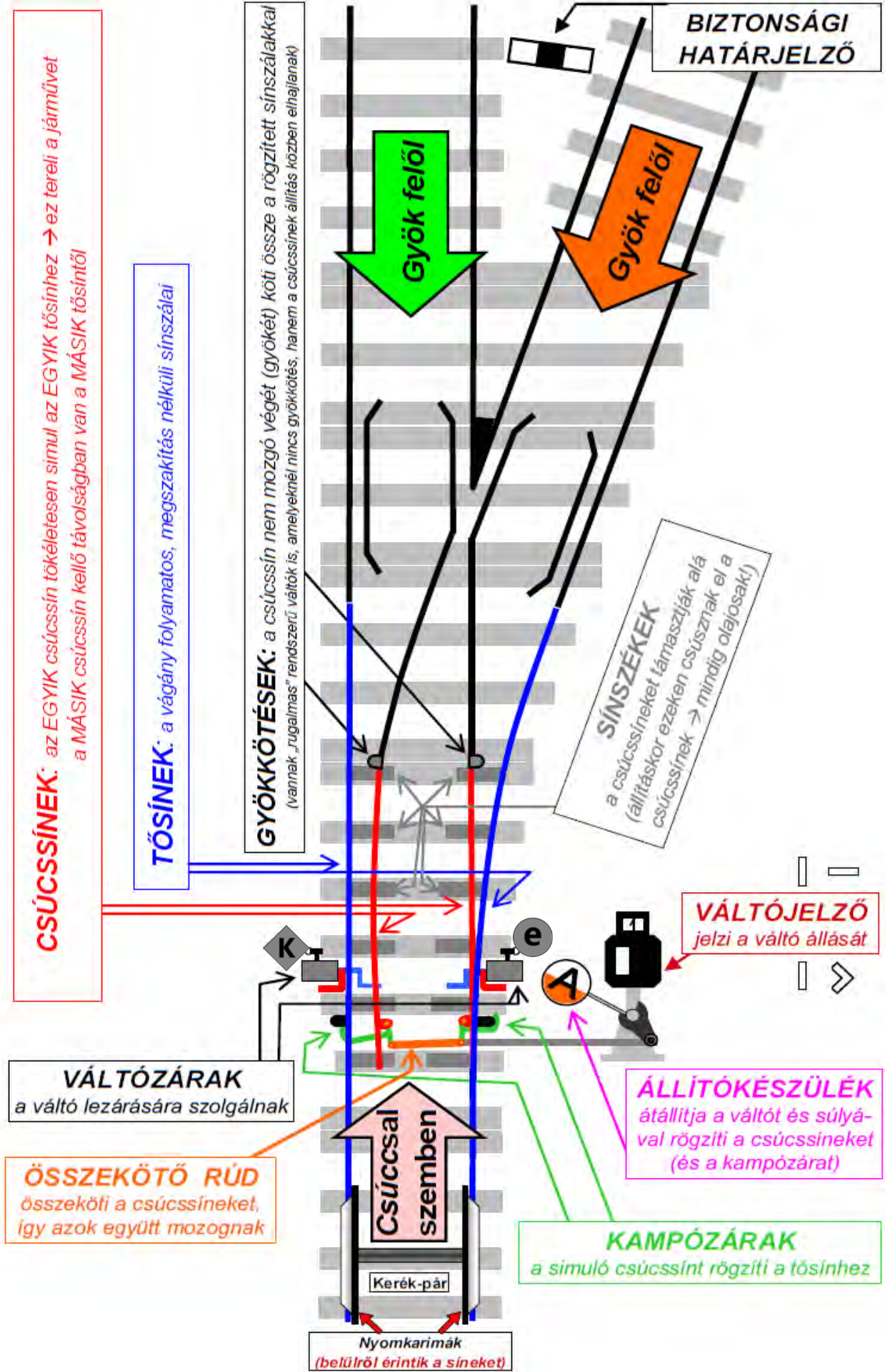
I. szakasz: Széchenyihegy - Előre
1948. április 11 - 1948. július 31.

Libegő: 1970. (VIII. 20.)
Fogaskerekű vasút: 1873.

A térképről a vizsgára a piros betűkkel és számokkal írt információkat kell tudni!

28. Mit kell tudni a váltók egyes alkatrészeiről?

29. A vágányútbeállítás elrendelésének szövege

▶ Bejáró vonat esetén:

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor bejár a ___vágányra!”

▶ Kijáró vagy áthaladó vonat esetén, ha ellenvonat NINCS útban:

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a _____vágányról. Ellenvonat útban nincs!”

▶ Kijáró vagy áthaladó vonat esetén, ha ellenvonat VAN útban:

„A ___sz. vonat behaladása után a _____sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a ___vágányról!”

30. Sorold fel a vágányútbeállítás elrendelése utáni teendőket!

1. vágányútellenőrzés (+ szabad-e a vágányút)
2. **meggyőződik** a váltók használhatóságáról (+ képes-e terelni járműveket)
3. váltóállítás
4. váltólezárás
5. váltóellenőrzés (a helyes állás ellenőrzése)
6. bejelentés
7. jelzőállítás
8. vonatfogadás és megfigyelés

(és jelzésadás/továbbítás – ha kell)

- + A váltókezelő a váltó „mögött” / torony előtt, a naplózó a forgalmi iroda előtt / a menesztés helyén fogadja és megfigyeli:
- a jelzéseket a vonat elején és végén,
 - a személykocsik ajtajai csukva vannak-e
 - a járművek mozgását, hangját, a kerekek nem csúsznak-e stb.

Probléma esetén Megállj-jelzést, szükség esetén Lassan-jelzést kell adni!

31. Mire használjuk a váltókat? Melyek a használhatóságuk feltételei?

A váltókat arra használjuk, hogy a *haladó járműveket tereljük.*

A váltó akkor használható a *haladó járművek terelésére*, ha:

1. *alkatrészei épek, a mozgatható alkatrészek könnyen mozognak*
2. *az EGYIK csúcssín tökéletesen simul az EGYIK tősinhez, a MÁSIK csúcssín kellő távolságban van a MÁSIK tőstől*
3. *a tősinék és a csúcssínek között nincs semmilyen oda nem tartozó anyag (hó, jég, kő, faág, stb)*
4. *az összekötő rúd nem görbült, nem törött*
5. *a kampózár (ha van) tökéletesen záródik*
6. *a váltójelző a váltó állásának megfelelő jelzést ad*

32. Hogyan győződünk meg a központból vonóvezetékkel állított váltók használhatóságáról (Széchenyihegy állomáson)?

Ha állítás közben az állítóemeltyű a másik helyzetbe

● **a szokásos erővel átállítható**, és ● **becsappantható**, akkor a váltó használható a haladó járművek terelésére.

+ A becsapantás tehát csak akkor jelent használhatóságot, ha az emeltyű a szokásos erővel volt állítható!

Ha nem kell állítani a vonóvezetékes váltót, a használhatóságot *próbaállítás*sal állapítjuk meg. Az állítóemeltyűt **legalább félállásig** ki kell mozdítani. Ha az emeltyű félállásig kimotoztható a szokásos erővel: a váltó használható haladó járművek terelésére.

Lehetséges problémák:

▶ Az állítóemeltyű túl könnyen mozog → *elszakadt a vonóvezeték*

▶ Az emeltyű túl nehezen mozog, vagy nehezen, illetve egyáltalán nem csappantható be → *oda nem tartozó anyag van a tősin és a csúcstő között*

▶ Az emeltyű kicsapantás után azonnal megakad → *váltófelvágás*

Ilyen esetekben a váltó *nem használható járművek terelésére, azon közlekedni (mozogni) nem szabad, és azonnal jelenteni kell az állomásfőnöknek.*

33. A vágányútbeállítás bejelentésének szövege

„A ___ sz. vonat bejárata (kijárata) szabad a(z) _____ vágányra (-ról)!”

34. Mely esetekben kell a vonatot vészfékkel megállítani?

- *balesetveszély esetén (pl. ▶ valaki menet közben leszáll, ▶ vonatszakadás, ▶ Veszély-jelzés esetén)*
- *az utas kötekedik vagy rongál (+ Nem tartja be az utazási feltételeket.)*
- *az állomási személyzet a vonat felé Megállj-jelzést ad.*

+ A vészféket indok nélkül meghúzni nem szabad.

35. Ha a vonat szétszakad, vagy ha a mozdonyvezető Veszély-jelzést (a mozdonykürttel:) ad, akkor a vonatkísérők kötelesek:

1. először a vészféket meghúzni

2. majd késedelem nélkül a kézféket is betekerni.

36. Az utasok tájékoztatása az állomások közeledéséről

„A következő állomás (/megállóhely) Jánoshegy!”

„Hűvösvölgy, végállomás következik! Viszontlátásra!”

Az állomásnév bemondás célja: balesetmegelőzés és tájékoztatás

37. Ki meneszthet és mi a meneztésre adott felhatalmazás szövege?

*Vonatot meneszthet: 1. a rendelkező
2. a rendelkező felhatalmazására a naplózó*

Mi a felhatalmazás szövege?

„A _sz. vonat meneszthető a(z) _vágányról!”

38. A vonatkísérők mikor adhatnak Indulásra készen-jelzést? (ÚJ!)

- *az utasok fel- és leszállása befejeződött;*
- *a vonat összes ajtaja be van csukva;*
 - + (kivéve a téli kocsi ajtaja, ahol jelzést adnak; az ajtókat bezárni nem szabad)
- *a mögöttük lévő pajtás vonatkísérő(k) is Indulásra készen-jelzést ad(nak).*

39. Milyen jelzést köteles adni a vonatkísérő, ha az indulásnak akadálya van?

Megállj jelzést köteles adni.

Mikor adhatja a **vonatkísérő** is a **Vonatkísérők** a **helyükre-jelzést**?

*Vonatkísérők a helyükre-jelzést (egy hosszú hang a síppal)
a vonatkísérők (egymásnak) csak feltétlenül szükséges
esetben adhatnak.*

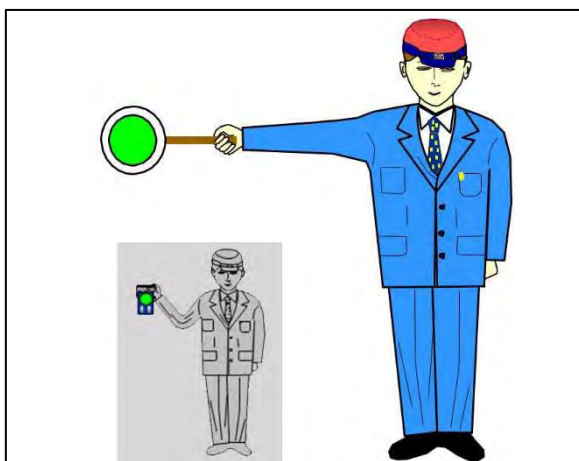
40. Melyek a Felhívás az indításra-jelzés adásának feltételei?

- *a kijárat jelző és a kijárat váltó megfelelő állásban van;*
 - *az állomásfőnök a téren tartózkodik;*
 - *a vonat összes ajtaja be van csukva;*
 - *az összes vonatkísérő Indulásra készen-jelzést ad – a felnőtt vonatkísérő is, nappal a zöld szegélyes, fehér színű, kör alakú tárcsával;*
 - *elérkezett a menetrend szerinti indulási idő.* + (kivéve: a nem személyszállító és a csak forgalmi okból megálló személyszállító vonatok)
- + Áthaladó vonat esetén csak az első két feltételről kell meggyőződni.

41. Hogyan kell áthaladó vonatot meneszteni? (ÚJ)

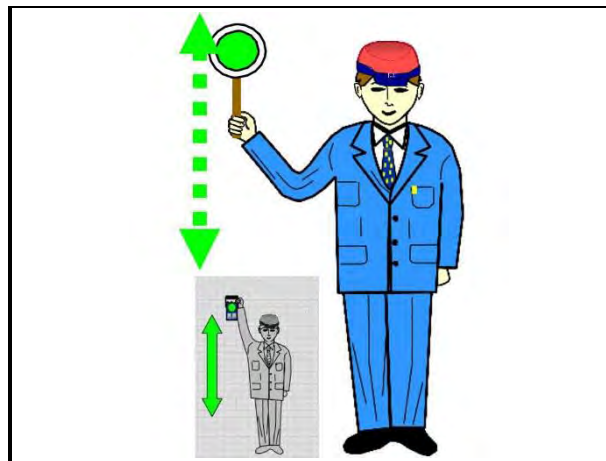
- o *A meneztést végző a vágány mellett áll, úrszelvényen kívül, biztonságos távolságban.*
- o *Meggyőződik a kijárat jelző és a kijárat váltó megfelelő állásáról, továbbá arról, hogy az állomásfőnök a téren tartózkodik, majd a vonat felé **Felhívás az indításra**-jelzést ad.*
- o *A jelzés adását legkésőbb akkor kezdi, amikor az első jármű a bejárat váltóra ráhalad,*
- o *és folyamatosan adja, amíg az első jármű előtte elhalad, akkor is, ha a mozdonyvezető közben „A vonat indul”-jelzést adja.*
 - + A Gyermekvasúton minden induló és áthaladó vonatot minden állomáson meneszteni kell.

42. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá a nevüket!
Mit kell tudni az alábbi jelzések adásáról?

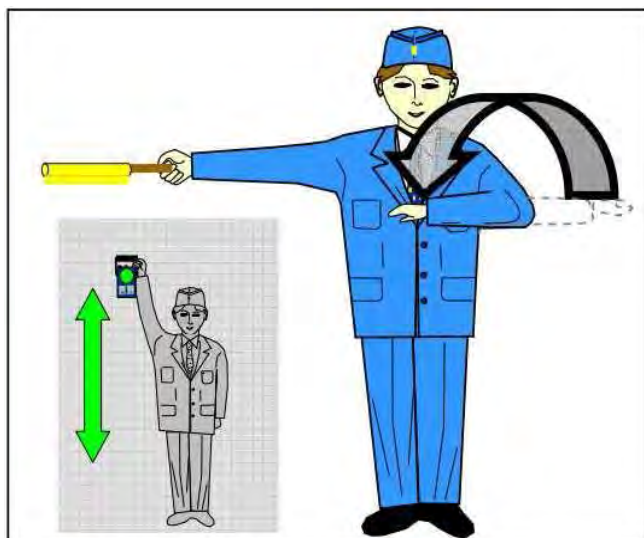

Felhívás (-)

+ Áthaladni valamin keresztül (itt: az állomáson keresztül)
Elhaladni valami mellett (itt: a jelző mellett) lehet.

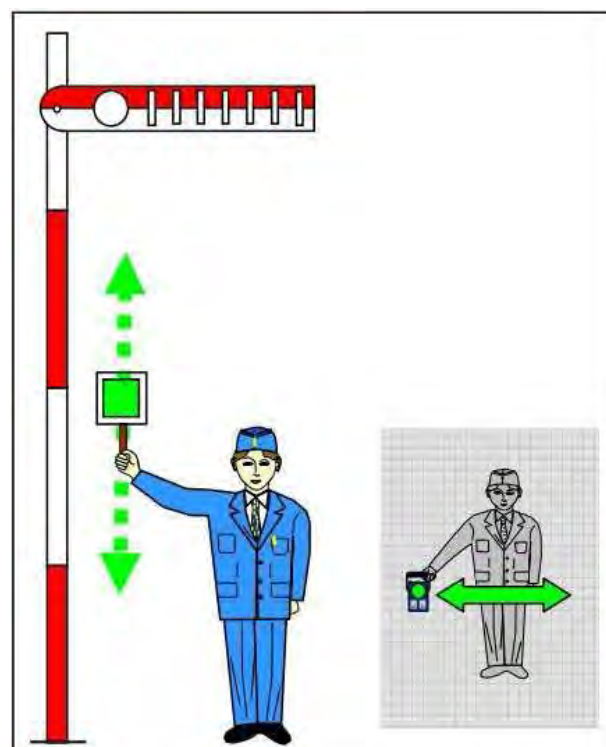

Felhívás az indításra!

Sötétben zöld fényű lámpa függőleges irányú mozgása.

Felhívás az áthaladásra!

Sötétben zöld fényű lámpa vízszintes irányú mozgása.

Szabad az elhaladás!

Menesztés során testünkkel a menesztett vonat felé kell fordulni.
Sötétben ezeket a jelzéseket zöld fényt adó lámpával adjuk.
A Felhívás-jelzés kiegészíthető a Vonatkísérők a helyükre-jelzéssel

R43. A rendelkező teendői általában, induló vonat esetén.

1. engedélyt kér a szomszéd áll. rendelkezőjétől a vonat indítására
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a kijáratí vágányút beállítását
5. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
6. állítja a kijáratí jelzőt
7. felhatalmazza a naplózót a menesztésre
8. a vonat teljes kihaladása után a kij. jelzőt visszaállítja, a vágányutat feloldja
9. indulási időközlést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének

✦ A felsorolása általános jellegű, a sorrend a forgalmi helyzet szerint változhat!

R44. A rendelkező teendői általában, érkező vonat esetén.

1. engedélyt ad a szomszéd áll. rendelkezőjének a vonat indításához
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a bejáratí vágányút beállítását
5. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
6. állítja a bejáratí jelzőt
7. utasítja a naplózót a vonat fogadására
8. *tudomásul veszi a szomszéd áll. rendelkezőjétől az indulási időközlését
9. a vonat teljes behaladása után a bej. jelzőt visszaállítja, a vágányutat feloldja
10. visszajelentést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének

✦ *Megjegyzés: a 8. pont (tudomásul veszi az indulási időközlést) a valóságban az 1. és 7. teendő között bárhol előfordulhat.

R45. Mikor kell a bejáratí vágányút beállítását elrendelni?

Olyan időben, hogy az érkező vonatot **lehetőleg ne állítsuk meg a bejáratí jelző előtt**. Rövidebb (10 percnél rövidebb) menetidő esetén nem szabad megvárni az **indulási időközlést**, tehát a vágányút beállítását **lehetőleg az engedélyadást követően azonnal meg kell kezdeni és a vágányutat be kell állítani**.

R46. Mit jelent az állomástávolságú követési rend? Mikor kérhető engedély legkorábban az azonos irányú követő vonatnak?

Állomástávolságú követési rendben két szomszédos* állomás között egy időben csak egy vonat lehet útban. A követő vonat részére engedély csak az elől haladó vonatról kapott visszajelentés után kérhető!

✦ * Azokat az állomásokat, amelyeken a szolgálat szünetel, az állomástávolságú közlekedés szempontjából (is) nyílt vonalnak tekintjük.

☀ Az alábbi szövegeket a **gyakorlás és a vizsga során példaadatokkal** írjátok!

R47. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt azonos irányú vonat közlekedett:

„Mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. A ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

R48. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VAN útban:

„Ha itt a ___sz. utolsó vonat, mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___sz. vonat, a ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

R49. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VOLT útban:

„Utolsó vonat a ___sz. vonat. Mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___sz. vonat, a ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

+ Az engedélyadás szövege egyezik, akár VAN, akár VOLT ellenkező irányú vonat!

R50. Engedélymegtagadás szövege

„A ___sz. vonatot _____(ok) _____miatt nem fogadom!
Engedélyt kb. _____perc múlva adok. Név”

R51. Indulási időközlés és az arra adandó válasz szövege

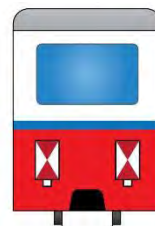
„A ___sz. vonat ___ó ___p-kor elment _____állomásra! Név”

„A ___sz. vonat indulási időközlését _____állomásról vettem! Név”

R52. A visszajelentés feltételei

- a vonat megérkezett és a Biztonsági határjelzőn belül ért;
- legalább egy zárjelző tárcsa a vonat végén van;
- a bejárat jelző vissza lett állítva Megállj-állásba.

+ Széchenyihegyen a jelzőblokk a vonat után le lett zárva.

R53. Visszajelentés és az arra adandó válasz szövege

„A ___sz. vonat megérkezett _____állomásra! Név”

„A ___sz. vonat visszajelentését _____állomásról vettem! Név”

54. Milyen jegy váltására jogosult az utas életkora alapján?

Jegy váltása nélkül	6 éven aluliak
Gyermekjegy	6 és 18 év közötti gyermekek
Felnőtt jegy	18 évesnél idősebbek

55. Mit kell tudni a kerékpárok és kutyák fuvarozásáról?

Ilyen esetekben „Kerékpár és kutya menetjegy”-et adunk ki.

A kerékpár-fuvarozást a vonatszemélyzet engedélyezheti.

Zsúfoltság esetén vagy megfelelő kocsi hiányában kerékpár nem szállítható.

Kutyafuvarozás esetén szájkosár és póráz alkalmazása kötelező!

56. Milyen jeggyel szabad utazni a menetrend szerint közlekedő gőzvontatású nosztalgiavonatokon?

A gőzvontatású nosztalgiavonaton történő utazáshoz **érvényes menetjegy, átszállójegy vagy Családi napijegy ÉS nosztalgia pótjegy** felmutatása szükséges.

Nosztalgia pótjegy csak akkor adható ki, ha az utas **a hagyományos vonatokra szóló jegyet is vált** vagy az **érvényes jegyét felmutatja**.

57. Mikor érvényes általában a jegy?

- **ha az egyszeri utazásra jogosító menetjeggyel korábban még nem utaztak;**
- **ha az átszállójeggyel korábban legfeljebb egyszer utaztak;**
- **ha a jegyen megjelölt érvényességi napon utaznak vele;**
+ (előfordulhat a váltás napjától eltérő érvényesség is)
- **ha az utas jogosult a jegy használatára.**
+ (pl. életkorának megfelelő jeggyel utazik; betartja az utazási feltételeket; nem utaznak többen a jeggyel, mint ahány főre kiadták; a Családi napijegyen feltüntetett felnőtt is utazik.)

58. Hogyan kezeljük jegyvizsgálatkor a különböző formátumú jegyeket?

A jegyeket általában **lyukasztással** kezeljük, odafigyelve arra, hogy **ne sérüljön ► a jegy sorszáma és ► az érvényesség napja**.

► Az átszállójegyeket **az első utazásnál a jegy bal oldalán, a második utazásnál a jegy jobb oldalán kell lyukasztani**.

+ A régi kinézetű képes bárcajegyeket a szegélyen a dátumnak megfelelően kell kilyukasztani.

+ Ha nincs nálad jegyvizsgáló kulcs vagy útközben meghibásodott, a jegyeket a dátum és a vonatszám ráírásával is kezelheted. A jegyet aláírni ekkor sem szabad!

59. Töltsd ki megfelelően a táblázatot!

	Családi napjegy	Tiszteletjegy	Engedély	gyermekvasúti Igazolvány
Érvényességi idő	A jeggyel az érvényesség napján az utazás korlátlan számban megszakiítható			
Az utasok száma legfeljebb	2 felnőtt és 3 gyerek, vagy 1 felnőtt és 4 gyerek	A rajta feltüntetett számú személy	1 fő	A rajta feltüntetett számú személy
Indulás előtti teendők	Nyomtatott nagybetűkkel rá kell írni egy felnőtt utas nevét	Nyomtatott nagybetűkkel rá kell írni egy felnőtt utas nevét és le kell pecsételni az állomásnév- és keletbélyegzővel	Az állomásfőnök adja ki indokolt esetben (pénztárgéppel nyomtatja)	-
Ki használja?	A jegy csak akkor érvényes, ha a rajta feltüntetett felnőtt is utazik.			
Nosztalgia pótbjegy	Minden vele utazó személynek szükséges	Nem szükséges		

60. Milyen szabályokat kell betartani a jegyek kiadásakor?

1. Először közölni kell az utassal **a menetdíjat**.
2. Az átvett pénzt figyelmesen kell **megvizsgálni és megszámolni**.
3. Ezután kell **a jegyeket előkészíteni** (kinyomtatni, letépní, bélyegezni).
4. A pénztáros a visszaadás előtt jelenteni köteles az állomásfőnöknek, ha az utas **húszszéssel** fizet.
5. **A jegyeket és a visszajáró pénzt egyszerre kell az utasnak kiadni.**
 - + Ellenőrzésképpen a visszajáró pénzt az utas előtt le kell számolni. Célszerű a fizetendő jegyártól a kapott címletig a kiegészítés módszerét (a címletek növekvő sorrendjében) használni.
6. Az átvett pénzt az asztalról eltenni csak az utas **távozása után** szabad!

61. Mit kell tudni a gyermekcsoportok elszámolásáról?

A gyermekcsoportot kísérő felnőtteknek kedvezmény adható, ha a csoportban a gyermekjeggyel utazó gyermekek létszáma legalább 10 fő. Ilyen esetekben minden megkezdett 10 fő után egy felnőtt is gyermekjegy váltására jogosult.

+ A „megkezdett 10 fő” után járó kedvezmény kiszámolását így kell értelmezni:

10 gyermek esetén: 1 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;

11 → 20 gyermek esetén: 2 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt;

21 → 30 gyermek esetén: 3 felnőtt kísérő kapja a kedvezményt; és így tovább.

+ A kisgyermekből álló (óvodás) csoport esetén a 6 éven aluliaknak nem kell jegyet váltani, a kísérők felnőtt jeggyel utaznak.

62. A Gyermekvasút legfontosabb jellemzőinek értékeit írd a táblázatba!

JELLEMZŐ	ÉRTÉK
<i>Nyomtávolság</i>	<i>760 mm</i>
<i>Pályasebesség</i>	<i>20 km/h</i>
<i>Teljes menetidő</i>	<i>40-50 perc</i>
<i>Guinness rekord megszerzésének éve</i>	<i>2015</i>
<i>Teljes vonalhossz</i>	<i>11,2 km</i>

JELLEMZŐ	ÉRTÉK
<i>Általános fékúttávolság</i>	<i>400 m</i>
<i>Alagút hossza</i>	<i>198 m</i>
<i>Szintkülönbség a végállomások között</i> + (olyan magas, mint kb. 8 db 10 emeletes ház egymáson)	<i>235 m</i>

63. Milyen szabályok érvényesek a kereskedelmi szolgálatok során keletkezett fölös bevétel kezelésére?

- ▷ *Fölöst* (+ „borravalót”) **elfogadni nem szabad, keletkezését kerülni kell.**
- ▷ *Az utas részére a visszajáró pénzt **határozottan** át kell adni (az udvariasság határáig).*
- ▷ *Ha az utas a visszajáró pénzt többszöri kísérletre **sem fogadja el, azt az állomásfőnöknek (vonatkísérőknél Hűvösvölgyben) minél hamarabb jelenteni kell.***
- ▷ *A **nem jelentett** fölös számítási hibának minősül és az értékelésnél a százalékot rontja.*
- ▷ *Leszámoláskor a szolgálat során keletkezett valamennyi bevételt (az esetleges fölöst is) **be kell szolgáltatni.***
- ▷ *A bevétel egy részének **szándékos elrejtése** csalásnak minősül.*

Összefoglalva tehát, teendők fölös esetén: **jelenteni és beszolgáltatni.**

✦ A MÁV Zrt. a Gyermekvasút működésére sok pénzt áldoz.

Fizeti a gyermekvasutasok étkezéséhez, egyenruhájához, táborozásához, kirándulásaihoz, egyéb programjaihoz stb. szükséges pénz jelentős részét. Ezért kérjük, hogy legjobb tudásod szerint és BECSÜLETTEL végezd a szolgálatot.

64. Az építési szakaszok kezdő és végállomását, valamint az építés jellemző időpontjait írd a téglalapokba!

SZAKASZ	ÁLLOMÁSTÓL ÁLLOMÁSIG	ÉPÍTÉS KEZDETE	ÉPÍTÉS VÉGE
I.	Széchenyihegy - Előre (Virágvölgy)	1948. április 11.	1948. július 31.
II.	Előre - Ságváriliget (Szépjuhászné)	----	1949. június 24.
III.	Ságváriliget - Hűvösvölgy	----	1950. augusztus 20.

65. Írd le a térképen megjelölt nevezetességek és közlekedési kapcsolatok megnevezését!

☀ A térképet a 24-25. középső dupla-oldalon találjátok.

A vizsgán csak *a piros karakterekkel* írt információkat kérdezzük.

A nevezetességekhez vezető utak szöveges leírása a 37. oldalon található!

Nevezetességek és a város megközelítése a Gyermekvasút állomásairól

Az itt leírtakat a vizsgán nem kérdezzük. Az utasok útbaigazításához és a térkép értelmezéséhez azonban segítséget nyújthat. A nyilak az út általános irányára utalnak (égtájak szerint) A BKK-járatok számozása az újabb Segédlet kiadása előtt is változhat.

HÚVÖSVÖLGYBŐL ☼ Széll K. tér: 56, 56A, 59B, 61-es villamos

☼ **Szentlélek tér (Árpád híd):** 29-es busz

↙ **Nagyrét:** Országos KÉK sávon, a vasút hídja alatt felfelé indulva; (15 p)

↙ **Fazekas-hegy:** végig a SÁRGA körsétaút jelzésen a vasút hídja alatt felfelé indul, és a távvezeték alatt jobbra; (15 p)

↓ **Szépjuhászné:** SÁRGA sávon az állomás alatt, szintben indulva, majd ZÖLD körsétaút (50 p)

HÁRSHEGYRŐL

37

↓ **Kaán Károly kilátó, Bástori-barlang:** végig a SÁRGA sávon az állomás alól indulva (40 p)

↓ **Makovecz kilátó:** SÁRGA sávon az állomás alól felfelé indulva, majd SÁRGA háromszög (15 p)

SZÉPJUHÁSZNÉRŐL ☼ Széll K. tér: 22, 22A, 222-es busz

↗ **Erzsébet kilátó:** PIROS sávon a Budakeszi úton átmenve (45 p)

↑ **Kaán Károly kilátó, Bástori-barlang, Makovecz kilátó:** SÁRGA sávon a vasúti átjárón át felfelé indulva (30 – 35 – 50 p)

⇒ **Húvösvölgy:** ZÖLD körsétaúton az állomás alatt, szintben indulva, majd tovább a SÁRGA sávon egyenesen (50 p)

VADASPARK MH.

↖ **Budakeszi Vadaspark:** SÁRGA+ -on enyhén lefelé (40 p)

JÁNOSHEGYRŐL

⇒ ☼ **Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó:** PIROS sávon fel a lépcsőn. (20-30 p)

⇒ ☼ **Nyugati pu., Széll K. tér:** a Libegővel le, az alsó vég-állomásától (Zugliget) a 291-es busszal Budagyöngyén átszállás az 56, 56A, 59B, 61-es villamosra a Széll Kálmán tér felé

Szépjuhászné: VAGY ⇒ a PIROS sávon fel a Libegőig, onnan SÁRGA+ -on, majd a SÁRGA sávon jobbra (45 p)

VAGY ↖ az átjárótól jelzetlen szekérúton le, majd a SÁRGA sávon jobbra (35 p)

↓ **Makkosmária:** az átjárótól a PIROS sávon le (30 p)

VIRÁGVÖLGYBŐL

↓ **Makkosmária:** az átjárótól SÁRGA+ -on lefelé, majd egyenesen a ZÖLD+ -ra és azon végig (25 p)

⇒ **Anna-rét:** az áll. mögött fel (SÁRGA+), át a betonúton (5 p)

⇒ ☼ **Normafa, Széll K. tér:** az állomás mögött fel, majd jobbra a KÉK körsétaúton, a Normafától 21 vagy 21A busz (15p)

⇒ **Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó:** az állomás mögött fel, majd balra a KÉK körsétaúton, majd PIROS sáv (20-30 p)

⇒ ☼ **Kossuth szobor, Disznófő, Tündér-szikla, Zugliget:** az áll. mögött fel (SÁRGA+), át a betonúton, majd jobbra le a KÉK körsétaúton, majd balra le a ZÖLD sávon végig (15-20-40-50 p)

SZÉCHENYIHEGYRŐL ☼ Fogaskerekű (60): áll. mögötti úton (5 p)

⇒ **Széchenyi kilátó:** ZÖLD sávon a Fogas felé indulva (10 p)

66. Olvasd le az alább kérdezett (példa) adatokat az alábbi (mellékelt) menetrendábráról, majd írd az adatokat a kérdések után (ha a kérdezett adat nem szerepel, a választ húzd ki!)

Hány percnként vannak meghúzva a függőleges vonalak? 10 percnként

A 137 sz.v. Szépjuhászné áll.-on érkezik: 9 ó. 25 p., indul: 9 ó. 27 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

A 137 sz.v. Csillebérc állomáson érkezik: 9 ó. 44 p., indul: 9 ó. 44 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

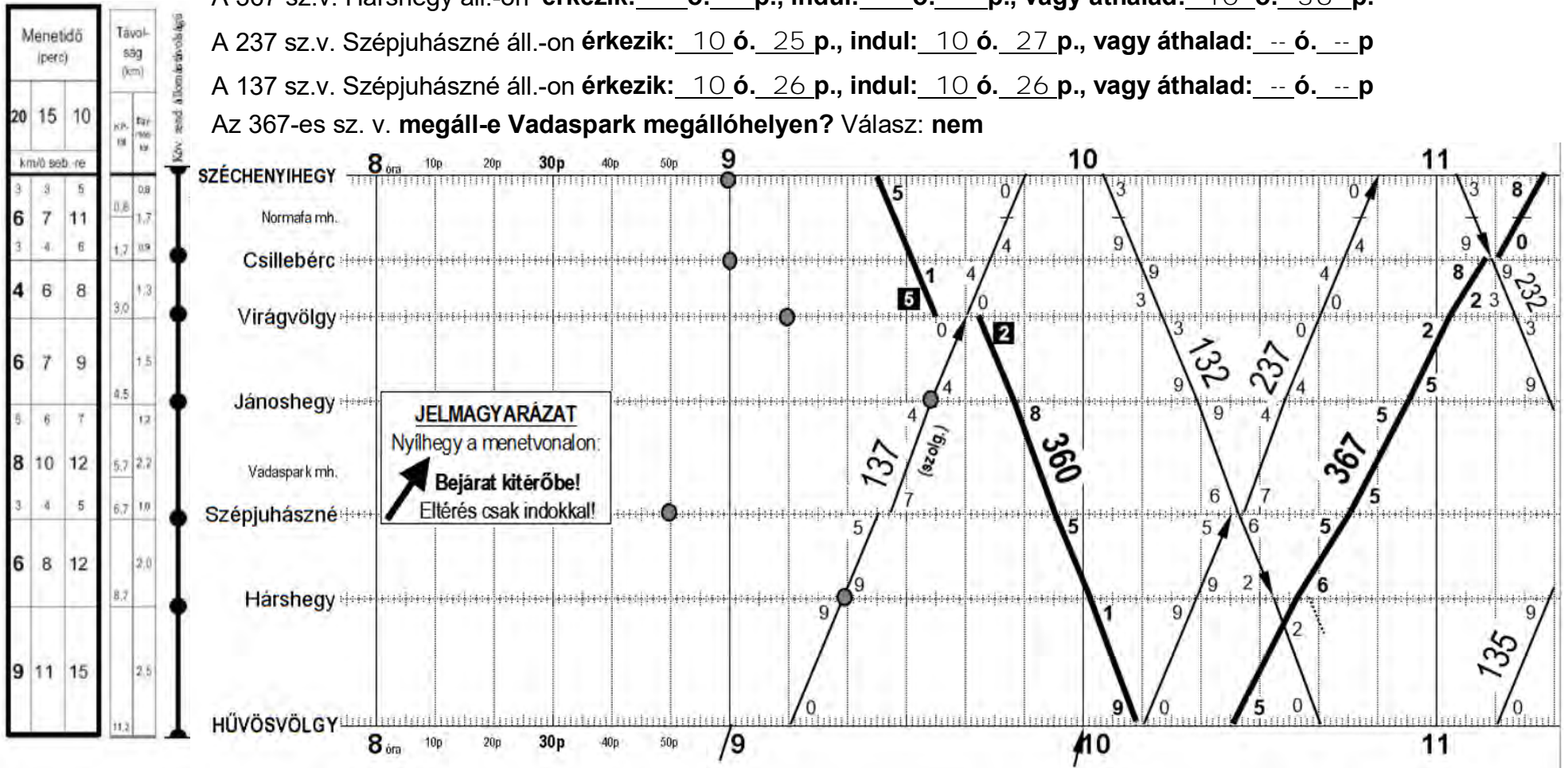
A 367 sz.v. Hárshegy áll.-on érkezik: -- ó. -- p., indul: -- ó. -- p., vagy áthalad: 10 ó. 36 p.

A 237 sz.v. Szépjuhászné áll.-on érkezik: 10 ó. 25 p., indul: 10 ó. 27 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

A 137 sz.v. Szépjuhászné áll.-on érkezik: 10 ó. 26 p., indul: 10 ó. 26 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

Az 367-es sz. v. megáll-e Vadaspark megállóhelyen? Válasz: nem

38

+ Magyarázatok a menetrendábra megértéséhez

(A vizsgán csak a menetrendábra adatainak leolvasására adunk feladatokat.

Az alábbi elméleti tudnivalókat a vizsgán nem kérdezzük.)

A menetrendábra a menetrend rajzolt alakja. A szolgálat ellátása során hasznos segítséget nyújt annak, aki biztosan tudja olvasni. Minden menetrendi adatot tartalmaz, ezen kívül látványosan szemlélteti is a vonatok közlekedését, könnyen megállapítható belőle pl. a vonattalálkozások helye.

1. A függőleges vonalak az idő múlását jelképezik (**10 percenként vannak meghúzva**), az óránál és a félóránál vastagabb vonallal.

2. A vízszintes vonalak az állomásokat jelképezik.

3. A vonatokat ferde vonalak jelzik (hiszen ahogy haladnak egyik állomásról a másikra, közben az idő is telik).

3 A vonalakra fel van tüntetve a vonat száma (általában a vonal „felett” van felírva).

4. Az állomási érkezési, illetve indulási idők percadata (csak az utolsó számjegy) fel van tüntetve ott, ahol a vonat vonala az állomás vonalával érintkezik – általában a hegyesszögbe írjuk. A fenti ábrában látszik:

- a **137 sz. v. Szépjuhászné állomásra 9:25-kor érkezik és 9:27-kor indul** tovább;
- **ugyanaz a vonat pl. Csillebérc állomásra 9:44-kor érkezik és ugyancsak 9:44-kor indul** is tovább;
- az **áthaladó vonatoknál** az állomás vonalánál **csak indulási adat** szerepel.
(pl. a **360 sz. v. Hárshegyén 10:01-kor áthalad**, mert érkezési adat nem szerepel)

5. A vonat vonala a megállóhely magasságában át van húzva, ha ott menetrend szerint megáll.

6. Ha a személyszállító vonat csak forgalmi okból áll meg, akkor a fehér percadat fekete háttérben van.
(pl. a 360 sz. v. Virágvölgyben csak forgalmi okból áll meg)

HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN

Ebben a részben olyan rendszeresen használt mondatokat fordítottunk le idegen nyelvekre (sorrendben: angolra, németre, franciára, oroszra), amelyekre gyakran szükség lehet a külföldi utasok tájékoztatásakor.

Ha azon az idegen nyelven tanulsz, amelyen az utas beszél, akkor az általunk lefordított kész mondat segíthet megtalálni a megfelelő kifejezéseket, vagy akár elegendő a megadott mondatot felolvasni. Ha az utas nyelvén te ugyan nem beszélsz, akkor is rá lehet mutatni a lefordított mondatra, kiegészítve (pl. külön papírra leírva, számológépbe beütve) a szükséges számokkal és állomásnevekkel.

1 A Libegőhöz és a kilátóhoz Jánoshegy állomáson kell leszállni, és felsétálni a lépcsőn.

English

To go to the lift chair, you have to get off at Jánoshegy Station and have to walk upstairs.

deutsch

Zum Sessellift und Aussichtsturm muss man bei der Station Jánoshegy aussteigen und die Treppe hinaufgehen.

français

Pour le télésiège et le belvédère, il faut descendre à la station Jánoshegy et y monter l'escalier.

по русски

На канатную дорогу и смотровую башню выйдите на станции "Янош хедь" и поднимитесь вверх по лестнице.

2 Széchenyihegyről a fogaskerekűvel (60-as villamossal) tud lemenni a városba.

English

From Széchenyihegy station you can go to the city by cog railway (tram 60).

deutsch

Von Széchenyihegy können Sie mit der Zahnradbahn (Straßenbahn Nr. 60) in die Stadt fahren.

français

A la station Széchenyihegy, il faut prendre le chemin de fer à la crémaillère (le tram numéro 60) pour aller à la ville.

по русски

С остановки "Сеченихедь" по зубчатой железной дороге (60-ый трамвай) сможете спуститься в город.

3 Hűvösvölgyből az 56,56A 59B, 61-es villamossal mehet a városba.

English

From Hűvösvölgy station
you can go to the city by tram 56, 56A, 59B, 61.

deutsch

Von Hűvösvölgy können Sie mit
der Straßenbahn Nr. 56, 56A, 59B, 61 in die Stadt fahren.

français

A la station Hűvösvölgy, il faut prendre
le tram numéro 56, 56A, 59B, 61 pour aller à la ville.

по русски

Из "Хювёш вёльдъ"
на 56, 56A, 59B, 61-ом трамвае доедете до города.

4 A felnőtt/gyerek menetjegy ára egyszeri utazásra ... Ft.

English

The price of the adult / children ticket
for a single trip is HUF.

deutsch

Die Erwachsene / Kinder Fahrkarte
für einfache Fahrt kostet: ... HUF.

français

Le billet d'adulte / d'enfant
coûte ... HUF pour un seul voyage.

по русски

Цена взрослого/ детсокого билета
на одноразовый проезд ...Ft.

5 Hány felnőtt / gyerek van?

English

How many adults / children are there?

deutsch

Wie viele Erwachsene / Kinder gibt es?

français

Il y a combien d'adulte / d'enfant?

по русски

Какое количество взрослых/детей?

6 A menetjeggyel egyszer, az átszállójeggyel kétszer utazhat.

English

With the single ticket you can travel once,
with the transfer ticket you can travel twice.

deutsch

Mit dem Einzelfahrschein können Sie einmal,
mit die Umsteigekarte können Sie zweimal fahren.

français

Le billet simple valide pour un seul voyage, avec le billet de
correspondance vous pouvez voyager deux fois.

по русски

С одноразовым билетом можете ехать один раз, с
пересадочным билетом можете ездить два раза.

7 Ha egyszer le akar szállni, és majd egy másik vonattal tovább utazni, akkor átszállójegyet kell váltania.

English

If you want to get off and travel further with another train, you have to buy a transfer ticket.

deutsch

Wenn Sie aussteigen und mit einem anderen Zug weiterfahren möchten, müssen Sie einen Umsteigekarte kaufen.

français

Si vous voulez descendre une fois, et après poursuivre le voyage, vous devez prendre le billet de correspondance.

по русски

Если хотите выйти из поезда и продолжать поездку в другом поезде, вам надо купить пересадочный билет.

8 Csak magyar forinttal, készpénzben lehet fizetni.

English

You can only pay in Hungarian Forints and with cash.

deutsch

Sie können nur mit Ungarische Forint in Bargeld bezahlen.

français

Vous devez payer comptant en Forint hongrois.

по русски

Оплата возможна только в венгерских форинтах и наличными деньгами.

9 Oda-vissza utazik vagy csak oda?

English

One-way or return?

deutsch

Fahren Sie hin und zurück oder nur hin?

français

Aller ou aller et retour?

по русски

В один конец едете или туда и обратно?

10 A 6 évesnél fiatalabb gyerekeknek nem kell jegyet váltani.

English

A child under 6 doesn't need a ticket.

deutsch

Für Kinder unter 6 Jahren brauchen Sie keine Fahrkarte.

français

Il ne faut pas prendre de billet pour les enfants plus jeunes que 6 ans.

по русски

Детям до 6-ти лет проезд бесплатный.

11 Gyermekjegyet a 6 és 18 éves kor közötti gyerekeknek adunk.

English

A child ticket is for children between 6 and 18 years.

deutsch

Kinderfahrkarte ist für Kinder zwischen 6 und 18 Jahren gültig.

français

On peut donner le billet d'enfant pour les enfants ayant 6 à 18 ans.

по русски

Детский билет дается детям от 6-ти до 18-ти лет.

12 A 18 évesnél idősebb személy felnőtt jeggyel utazhat.

English

A person who is older than 18 has to have an adult ticket.

deutsch

Personen über 18 Jahren dürfen nur mit Erwachsenenkarte fahren.

français

Les personnes plus âgées que 18 ans, elles doivent prendre le billet d'adulte.

по русски

Пассажир, старше 18 лет, может ездить только со взрослым билетом.

13 A jegy ... Ft-ba kerül.

English

The ticket will be ... Ft.

deutsch

Die Karte kostet ... Ft.

français

Le billet coûte ... HUF.

по русски

Билет стоит ... форинтов.

14 Ezzel a jeggyel csak egyszer utazhat.

English

With this ticket you can travel once.

deutsch

Mit dieser Karte können Sie einmal fahren.

français

Ce billet valide pour un seul voyage.

по русски

Вы можете путешествовать с этим билетом один раз.

15 Ez egy nosztalgiavonaton, az utazáshoz nosztalgia pótbjegyet kell váltani a normál jegy mellé.	
 English	This is a nostalgia train, it is necessary to buy a ticket and a nostalgia supplement.
 deutsch	Das ist ein Nostalgiezug. Zur Fahrt müssen sie Nostalgie-Ersatzkarte lösen.
 français	C'est un train de nostalgie. Il faut prendre un supplément de nostalgie en plus de billet.
 по русски	Это ностальгия-поезд, для проезда необходимо приобрести к билету дополнительный ностальгия-билет.

16 A normál jegyen felül a nosztalgia pótbjegy ára felnőtteknek / gyerekeknek ... forint.	
 English	The nostalgia supplement for an adult/child is ...Ft.
 deutsch	Neben der Fahrkarte kostet die Nostalgie-Ersatzkarte ... Ft.
 français	Le supplément de nostalgie coûte ... HUF pour les adults / les enfants.
 по русски	Свыше билета на проезд, стоимость дополнительного билета "ностальгия" взрослый/детский форинтов.

17 Ha leszáll, majd újra felszáll, új jegyet kell váltania.	
 English	If you get off and then get on the train again, you have to buy another ticket.
 deutsch	Wenn Sie aussteigen und dann wieder einsteigen, müssen Sie eine neue Karte lösen.
 français	Si vous descendez et puis vous remontez, alors vous devez prendre un billet de nouveau.
 по русски	Если выходите, то при последующей посадке, нужно купить новый билет.

**18 Ha szeretne visszautazni erre az állomásra,
akkor át kell szállnia a másik vonatra ... állomáson.**

English

If you would like to come back to this station,
you have to change trains at ...station.

deutsch

Wenn Sie zu dieser Station zurückfahren möchten, müssen
Sie bei der Station ... umsteigen.

français

Si vous vouliez retourner à cette station,
vous devriez changer de train d'équilibre à la station

по русски

Если желаете вернуться на эту станцию,
нужно пересесть на другой поезд на ... станции.

19 A menetidő 40-50 perc.

English

The journey takes 40-50 minutes.

deutsch

Die Fahrzeit dauert 40-50 Minuten.

français

La durée du voyage est 40-50 minutes.

по русски

Время в пути 40-50 минут.

20 Ez a jegy csak egy utazásra szól. Új jegyet kell váltania.

English

This ticket was valid for only a one time travel.
You have to buy a new one.

deutsch

Dieses Ticket war nur gültig für eine Fahrt.
Jetzt müssen Sie ein neues Ticket lösen!

français

Ce billet était valide pour un seul voyage, maintenant,
vous devez prendre un billet de nouveau.

по русски

Этот билет был действителен только в один конец.
Вам надо купить теперь новый билет.

21 Hűvösvölgy/Széchenyihegy a végállomás.

English

Hűvösvölgy / Széchenyihegy is the railhead.

deutsch

Hűvösvölgy / Széchenyihegy ist die Endstation.

français

Le terminus est Hűvösvölgy / Széchenyihegy.

по русски

"Хювёш вельдь"/"Сеченихедь" конечные станции.

22 A vonat a ... vágányról indul.

English

The train leaves from the track...

deutsch

Der Zug fährt vom ... Gleis ab.

français

Le train part sur la voie ...

по русски

Поезд отправляется с/со ... пути.

23 A következő vonat ...-kor indul ... állomásra.

English

The next train leaves for ...station at ...

deutsch

Der nächste Zug fährt um ... Uhr ... Minuten zur Station ...

français

Le train suivant part à ... pour la station ...

по русски

Следующий поезд отправляется в ... на станцию ...

24 A mai napon (... állomásról) az utolsó vonat ...-kor indul.

English

Today the last train leaves (from ...station) at ...

deutsch

Am heutigen Tag (von Station ...) der letzte Zug fährt um ... ab.

français

Aujourd'hui (à la station ...) le train dernier part à ...

по русски

Сегодня (со ... станции) последний поезд отправляется в ...

25 A mai napon több vonat nem indul.

English

There are no more trains leaving today.

deutsch

Am heutigen Tag fährt kein Zug mehr ab.

français

Aujourd'hui, il ne part déjà aucun train.

по русски

Сегодня поезда больше не отправляются.

26 Ez a vonat már nem jön vissza erre az állomásra (ide).

English

This train will not come back to this station (here).

deutsch

Dieser Zug kommt nicht mehr zu dieser Station zurück.

français

Ce train ne retourne pas déjà ici.

по русски

Этот поезд уже не вернётся на эту станцию (сюда).

27 Gőzössel vagy hagyományos vonattal szeretne utazni?

English

Would you like to travel
by steam train or normal (diesel) train?

deutsch

Mit dem Nostalgiezug oder
mit dem normalen Personalzug möchten Sie fahren?

français

Vous voulez prendre
le train de nostalgie ou le train normal (diesel)?

по русски

На паровозе или на обычном поезде желаете ехать?

67. A GYERMEKVASÚT MENETDÍJAI ÉS SZÍNKÓDJAI

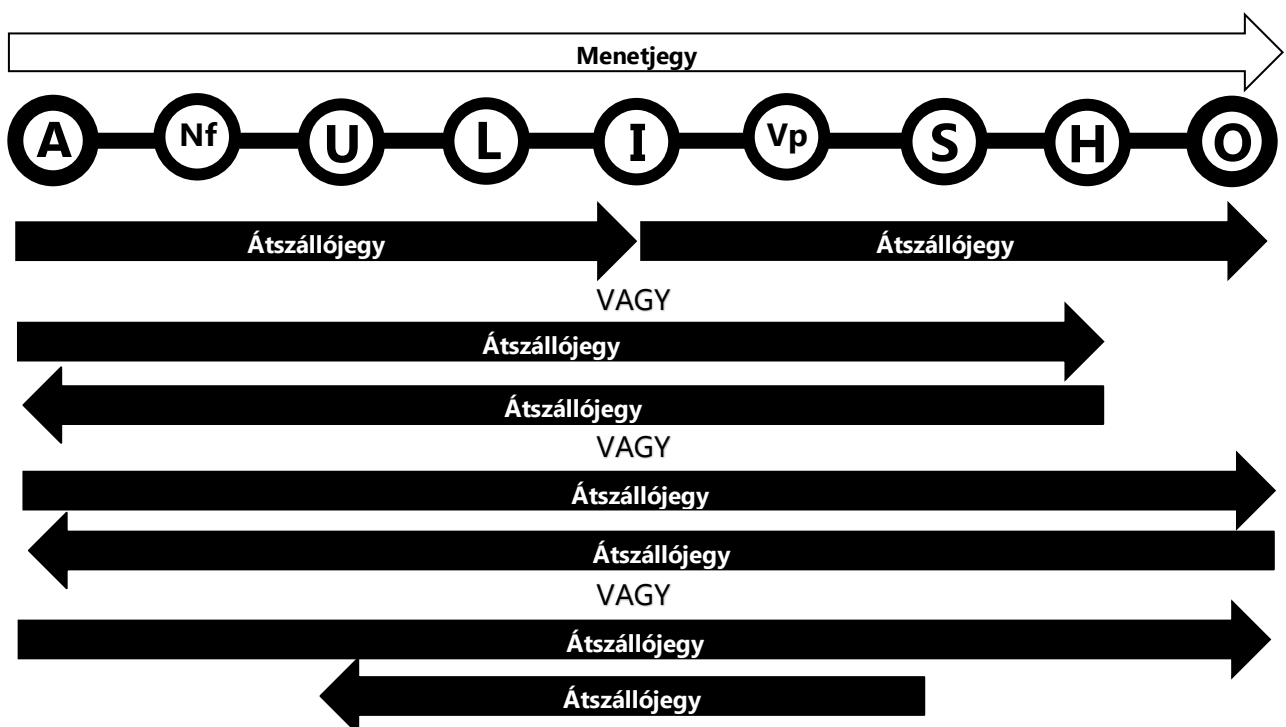
Felnőtt MENETJEGY egyszeri utazásra	800 Ft	kék
Gyermek MENETJEGY egyszeri utazásra	400 Ft	piros
Felnőtt ÁTSZÁLLÓJEGY kétszeri utazásra	1400 Ft	kék
Gyermek ÁTSZÁLLÓJEGY kétszeri utazásra	700 Ft	piros
Családi napijegy	4000 Ft	narancs
Felnőtt nosztalgia pótbjegy	200 Ft	kék
Gyermek nosztalgia pótbjegy	100 Ft	piros
Kerékpár és kutya menetjegy	300 Ft	zöld

68. Mit kell tudni a menetjegyek és átszállójegyek viszonylati érvényességéről?

A menetjeggyel viszonylattól függetlenül egyszeri utazás lehetséges (útmegszakítás nélkül).

Az átszállójeggyel viszonylattól függetlenül kétszeri utazás lehetséges. Átszállójegyet csak akkor szabad kiadni, ha az aznapi menetrend szerint még van lehetőség a visszautazásra vagy egy későbbi vonattal való továbbutazásra.

+ Az átszállójeggyel lehetséges az egyszeri útmegszakítás VAGY a menettérti utazás.

Az idei vizsgaidőszak utolsó napja:

2020. március 14. (szombat)

Fontosabb telefonszámok:

☎ **Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 397-5393**

☎ **Füstös István, képzési vezető:**

+36 20 331-4011 / +36 30 332-0971

„SEGÉDLET 2019/2020.”

Szerkesztette: Füstös István, Váczi Viktor és Sente Dávid

A borító fényképeit készítette:

Arwin Fernandez (első) és Csanádi Sándor (hátsó)

Megjelent: 2019. december, 900 példányban. (Első megjelenés: 1995.)

Felelős kiadó: Gerzsényi Gyula, a Gyermekvasút vezetője

Köszönetet mondunk azoknak, akik javaslataikkal vagy egyéb módon segítettek a füzet kiadását.

Az esetleges észrevételeket, javaslatokat, véleményeket a szerkesztőkhöz kérjük eljuttatni.

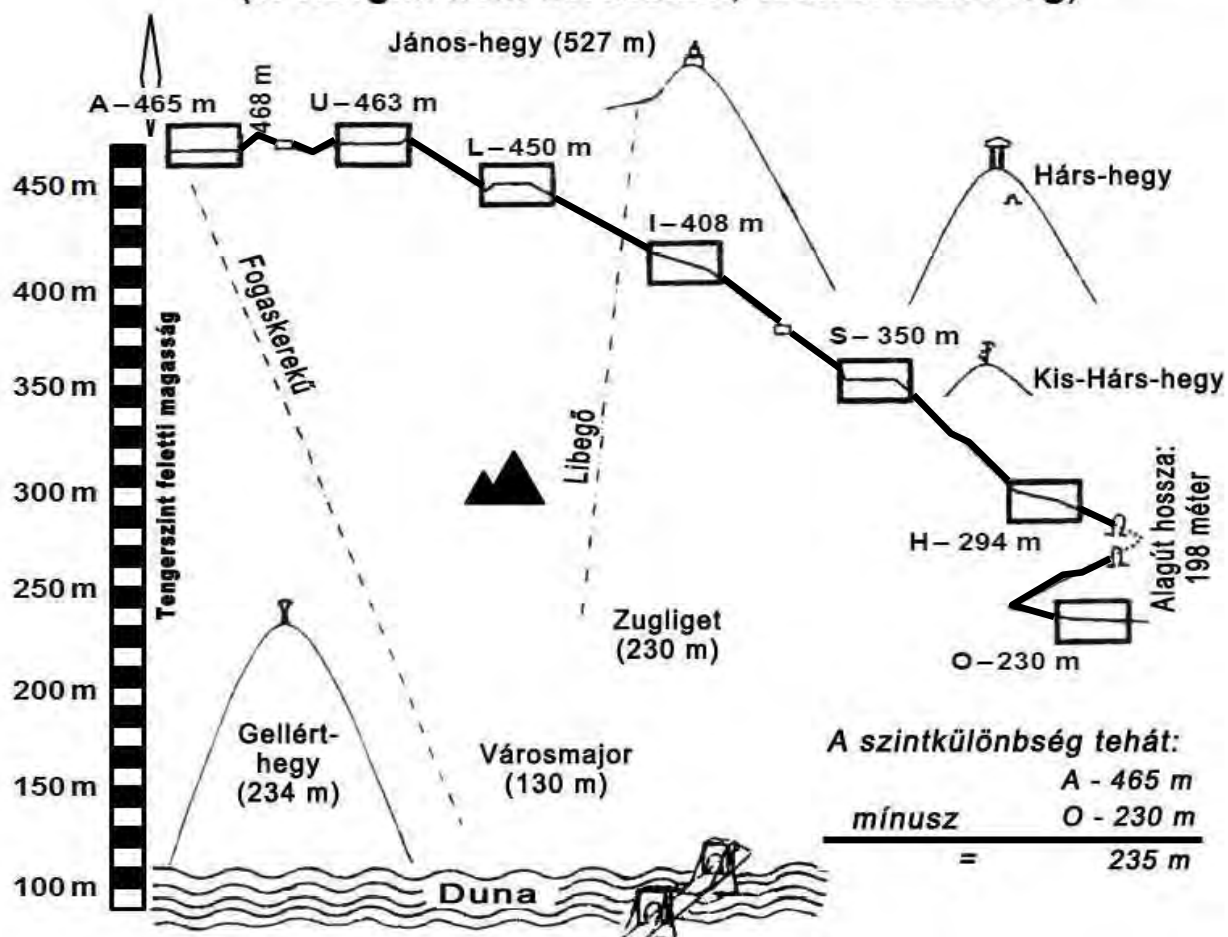
Minden véleményt szívesen veszünk, megvitatunk és átgondolunk.

A módosítás írásos kiadásáig azonban **a Segédletben foglaltak a mértékadók!**

(A mindenkori érvényes szövegezés szerint vizsgáztatunk és értékelünk.)

A Gyermekvasút magassági vonalvezetése

(A vizsgán nem kérdezzük, csak érdekesség)

A vizsgára a Gyermekvasutas Ellenőrződet és a gyermekvasutas Igazolványodat is hozd magaddal!